

1.1.2. **Mátészalka igazgatási területének felhasználását meghatározó leírás**

Összeállította: T4Terv - Tiszántúli Területtervező Iroda

Bevezetés

Ez a fejezet a szerkezeti terv leírása; a szerkezeti terv jóváhagyó határozatának melléklete.

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban: Étv.) 2. § 29. szerint: a „*Településszerkezeti terv*: az a településrendezési terv, amely meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését.”

A településszerkezeti terv az Étv. 7.§ (3) b) szerint az a településrendezési eszköz, amelyet az önkormányzati településfejlesztési döntés figyelembevételével a települési önkormányzat képviselő-testülete dolgoztat ki, és határozattal állapítja meg.

Az OTÉK 3. § szerint:

(1) A településszerkezeti tervben - az Étv. 8. és 10. § előírásainak figyelembevételével - kell meghatározni az Étv. 11. §-ának (2) és (3) bekezdésében előírtakat. A településszerkezeti tervben a területek tagolására a területfelhasználási egységeket kell alkalmazni.

(2) A településszerkezeti tervet a település nagyságának megfelelő méretarányú térképen kell ábrázolni. A településszerkezeti tervben meg kell határozni:

- a bel- és külterületeket,
- a beépítésre szánt, illetve a beépítésre nem szánt területeket,
- azok tagozódását,
- a település szerkezetét meghatározó műszaki infrastruktúra-hálózatokat (főútvonalakat, gyűjtőutakat, közüzemi közmű-gerincvezetéseket, hírközlő hálózat fő elemeit),
- a települési szintű és a városrész szintű közparkokat,
- a terv léptékében ábrázolható védett, az e tervvel védelemre tervezett és védőterületeket.
- A településszerkezeti tervben meg kell határozni a rehabilitációra kijelölt, valamint a funkciójában megváltoztatásra szánt (fejlesztési) területeket.

(3) A településszerkezeti terv kötelező alátámasztó szakági munkarésze:

1. a tájrendezési,
2. a környezetalakítási (a külön jogszabály szerinti környezeti értékelésnek is megfelelő tartalommal),
3. a közlekedési (az országos közutak és a helyi fő- és gyűjtőutak hálózata, csomópontjai és keresztmetszetei),
4. a közművesítési (víz, szennyvíz, csapadékvíz, energia), és
5. a hírközlési (távközlés, műsorszórás), javaslat.
6. a területrendezési terv(ek) és a településszerkezeti terv összhangját igazoló térkép és leírás (számítás).

(4) A településszerkezeti terv egyéb alátámasztó szakági munkarészeit a település sajátos helyi adottságai határozzák meg.

A leírást Mátészalka Településfejlesztési Konceptiójával, valamint az 1.1.1 számú tervlappal együtt kell kezelni.

A szerkezeti terv alátámasztó munkarészei a 1.2. és 1.3. számmal kezdődő tervlapok és leírások, melyek felsorolását a tervdokumentáció tartalmazza.

A településrendezési terveket és a helyi építési szabályzatot az Étv. szerinti 9.§ (3) bekezdés alapján véleményezésre küldtünk ki az érintett államigazgatási szerveknek 2011.08.05-én. A tervdokumentáció kiküldését megelőzte a területileg illetékes állami főépítési iroda megkeresése Tervtanácsi véleményezés céljából. Az illetékes állami főépítész válaszlevelében

(melynek ikt. sz.:244-2/2011/ÉHDb-Áf.) igazolta, hogy a 252/2006. (XII.7) Korm. rendeletben foglaltaknak megfelelően járt el Irodánk, továbbá mivel nem tudta biztosítani a határidőn belül a terv Tervtanácsi megtárgyalását, véleményezését, így mentesítette tervünket a bemutatási kötelezettség alól.

A település szerkezeti tervére, szabályozási tervére valamint a helyi építési szabályzatra érkezett államigazgatási szervek által küldött véleményeknek megfelelően a tervet átdolgoztuk, a hibákat kijavítottuk, és külön fejezetben Tervezői válaszok címen le is írtuk röviden a kért változtatásokat. Ez a fejezet a jelen szövegrész végén, az V. fejezet után szerepel.

Az Étv. 9.§(3) bekezdés szerinti véleményezési eljárás során egy olyan helyzet alakult ki, mely szerint több az ország infrastruktúrájával foglalkozó céggel kellett volna egyeztetni a tervdokumentációval főként gyorsforgalmi utak vonatkozásában, ám nem minden esetben volt lehetséges a konzultációk lebonyolítására, így indokoltnak láttuk egy egyeztető tárgyalás megtartását Mátészalkán 2011.10.10-én. A cél az volt, hogy ezen érdekelték is véleményüket elmondhassák a tervekkel kapcsolatban. Az Étv. 9.§(4) bekezdése szerinti egyeztető tárgyalás fő témája az M49-es gyorsforgalmi út nyomvonaltervezetei voltak. Az egyeztetésre minden - a véleményezési eljárásba bevonandó - szakhatóság, valamint ezen túlmenően a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt., a Magyar Közút N.-Zrt és a Közlekedési Koordinációs Központ is meghívást kapott. Az egyeztetésről készült jegyzőkönyvet és az érkezett leveleket a dokumentációba lettek csatolva.

Az Étv. 9.§(4) bekezdése szerinti egyeztető tárgyalás folyamán nem merült fel érdekütközés, eltérő vélemény.

Az Étv. 9.§(6) bekezdése szerinti szakmai véleményezésre az anyagot a korábban érkezett vélemények feldolgozásával, kijavításával együtt az Észak-alföldi Állami Főépítészeti Irodának 2011.10.11-én az Önkormányzat eljuttatta, valamint a helyben szokásos módon kifüggesztette.

Az Állami Főépítészeti Iroda véleményére adott szakmai vélemény valamint a javítások a dokumentációba bekerültek, és azt a tervező elfogadásra javasolja.

Tartalomjegyzék

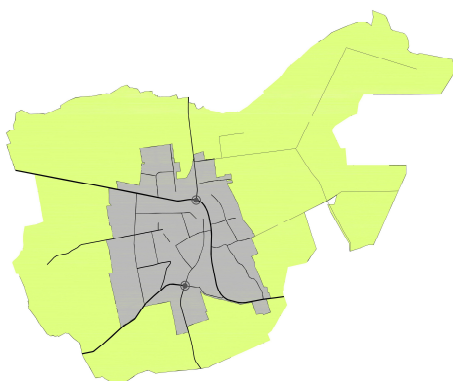
<u>Bevezetés.....</u>	<u>2</u>
<u>TARTALOMJEGYZÉK</u>	<u>3</u>
<u>A SZERKEZETI TERV STRATÉGIAI ELEMEI</u>	<u>5</u>
<u>I. VÁROSFEJLESZTÉS</u>	<u>7</u>
<u>1. A TELEPÜLÉS ÁLLAPOTA, A VÁLTOZÁSI IGÉNYEK ÉS POTENCIÁLOK</u>	<u>7</u>
<u>1.1. Természeti adottságok.....</u>	<u>7</u>
<u>1.2. Talajszerkezet – Geotechnika</u>	<u>7</u>
<u>2. LAKÓ/LAKÁSKÖRÜLMÉNYEK.....</u>	<u>10</u>
<u>3. MUNKAKÖRÜLMÉNYEK.....</u>	<u>11</u>
<u>4. A BIZTONSÁG ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI.....</u>	<u>11</u>
<u>5. A NÉPESSÉG DEMOGRÁFIAI FEJLŐDÉSE.....</u>	<u>12</u>
<u>6. A NÉPESSÉG LAKÁSSZÜKSÉGLETE</u>	<u>13</u>
<u>7. A NÉPESSÉGI FIZIKAI, SZELLEMI ÉS LELKI IGÉNYEI.....</u>	<u>17</u>
<u>7.1. A családok, a fiatalok, az idősek, a fogyatékos személyek igényei.....</u>	<u>17</u>
<u>7.2. Az oktatás</u>	<u>17</u>
<u>7.3. A kultúra.....</u>	<u>18</u>
<u>7.4. A sport.....</u>	<u>18</u>
<u>7.5. A szabadidő</u>	<u>19</u>
<u>7.6. Turizmus</u>	<u>19</u>
<u>7.7. A társadalmi szervezetek, egyházak működési feltételeinek igényeire.....</u>	<u>19</u>
<u>7.8. A megőrzésre érdemes történeti vagy településképi jelentőségű településrészek és az építészeti és régészeti örökség védelmét, felújítását és továbbfejlesztését, valamint az értékes építmény és tájrészlet látványát (rálátás), továbbá az ingatlanról feltáruló kilátás védelmét, annak mértékéig, hogy az az érintett telkek szabályos beépítését ne akadályozza</u>	<u>19</u>
<u>7.9. A környezet-, a természetvédelem, a tájhasználat és a tájkép formálásának összehangolt érdekeit, különös tekintettel a víz, a levegő, a talaj, a klíma és az élővilág védelmére</u>	<u>20</u>
<u>7.10. A népesség megélhetését biztosító gazdasági érdekeket, a munkahelyek megőrzésének és új munkahelyek teremtésének érdekeit, a mező- és az erdőgazdaság, a közlekedés, a posta és a hírközlés, a közüzemi ellátás, különösképpen az energia- és a vízellátás, a hulladékkezelés, a szennyvízelvezetés és -kezelés, valamint a nyersanyaglelőhelyek biztosítását</u>	<u>20</u>
<u>7.11. A honvédelem a nemzetbiztonság és a katasztrófavédelem érdekei.....</u>	<u>20</u>
<u>7.12. A területtel és a termőfölddel való takarékos gazdálkodás</u>	<u>20</u>
<u>7.13. Az arra alkalmas természeti adottságok gyógyászati hasznosításának elősegítése és védelme.....</u>	<u>20</u>
<u>7.14. A közlekedési kényszer (lakóhely-munkahely, nyersanyagkitermelés-feldolgozás, stb. viszonylatában) csökkenését és a megfelelő színvonalú közlekedés kialakítását..</u>	<u>20</u>
<u>8. A TELEPÜLÉS ALAKÍTÁSÁNAK LEHETŐSÉGEI.....</u>	<u>21</u>
<u>9. A TELEPÜLÉS VÉDELMEK LEHETŐSÉGEI.....</u>	<u>21</u>
<u>10. A TELEPÜLÉS FEJLESZTÉSI IRÁNYAI</u>	<u>21</u>
<u>11. A FUNKCIÓJÁBAN MEGVÁLTOZTATÁSRA TERVEZETT TERÜLETRÉSZEK.....</u>	<u>22</u>
<u>II. VÁROSRENDEZÉS; AZ EGYES TERÜLETRÉSZEK FELHASZNÁLÁSI MÓDJA; A TELEPÜLÉSSZERKEZET ÉS A TERÜLETFELHASZNÁLÁS TERVEZETT RENDSZERE</u>	<u>24</u>

<u>12. A BEL- ÉS KÜLTERÜLETEK MEGHATÁROZÁSA</u>	<u>24</u>
<u>13. A TERÜLETEK TAGOLÁSA</u>	<u>24</u>
<u>14. A BEÉPÍTÉSRE SZÁNT, ILLETŐLEG A BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT TERÜLETEK MEGHATÁROZÁSA ...</u>	<u>25</u>
<u>14.1. Rehabilitációra kijelölt és fejlesztési területek.....</u>	<u>25</u>
<u>15. TERÜLETI MÉRLEGEK</u>	<u>25</u>
<u>16. A TELEPÜLÉS SZERKEZETÉT MEGHATÁROZÓ KÖZTERÜLETEK (FŐÚTVONALAK, NAGYOBB KITERJEDÉSŰ KÖZPARKOK STB.) ÉS AZOK TAGOZÓDÁSA</u>	<u>27</u>
<u>17. A TELEPÜLÉS MŰKÖDÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA ELEMINEK A TELEPÜLÉS SZERKEZETÉT MEGHATÁROZÓ TÉRBELI KIALAKÍTÁSA ÉS ELRENDEZÉSE</u>	<u>28</u>
<u>17.1. Közösségi közlekedés.....</u>	<u>29</u>
<u>17.2. Gyalogos és kerékpáros közlekedés.....</u>	<u>29</u>
<u>17.3. Közművek.....</u>	<u>30</u>
<u>III. A TERV TARTALMÁT BEFOLYÁSOLÓ ELŐZMÉNYEK ÉS KÜLSŐ HATÁSOK</u>	<u>31</u>
<u>18. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ FIGYELEMBEVÉTELE</u>	<u>31</u>
<u>18.1. Mátészalka város középtávú településfejlesztési koncepciója</u>	<u>31</u>
<u>19. AZ ORSZÁGOS ÉRDEKEK FIGYELEMBEVÉTELE.....</u>	<u>31</u>
<u>20. A TÉRSÉGI ÉRDEKEK FIGYELEMBEVÉTELE</u>	<u>32</u>
<u>21. A SZOMSZÉDOS VAGY A MÁS MÓDON ÉRDEKELT TÖBBI TELEPÜLÉS ALAPVETŐ JOGAINAK ÉS RENDEZÉSI TERVEINEK FIGYELEMBEVÉTELE.....</u>	<u>32</u>
<u>IV. TERMÉSZET- ÉS KÖRNYEZETVÉDELEM</u>	<u>32</u>
<u>22. TERMÉSZETVÉDELEM</u>	<u>32</u>
<u>23. A KÖRNYEZET ÁLLAPOTÁNAK JAVÍTÁSA VAGY LEGALÁBB SZINTEN TARTÁSA.....</u>	<u>33</u>
<u>24. A VÉDETT, A VÉDELEMRE TERVEZETT ÉS A VÉDŐ TERÜLETEK.....</u>	<u>33</u>
<u>24.1. Táj és természetvédelem.....</u>	<u>34</u>
<u>24.2. Biológiai aktivitás</u>	<u>35</u>
<u>24.3. Örökségvédelem</u>	<u>35</u>
<u>24.4. Környezetvédelem.....</u>	<u>35</u>
<u>24.5. Egyéb védelmi területek, sávok.....</u>	<u>35</u>
<u>25. A TERÜLET FELHASZNÁLÁSÁT VESZÉLYEZTETŐ, ILLETŐLEG ARRA KIHATÓ TÉNYEZŐK</u>	<u>36</u>
<u>25.1. Geotechnikai adottságok</u>	<u>36</u>
<u>25.2. Szennyezettség</u>	<u>37</u>
<u>25.3. Ár- és belvízveszély</u>	<u>37</u>
<u>26. A KÖZMŰVES SZENNYVÍZELVEZETÉSSSEL ELLÁTATLAN TERÜLETEK</u>	<u>39</u>
<u>27. A TERÜLET FELHASZNÁLÁSÁT VAGY BEÉPÍTÉSÉT BEFOLYÁSOLÓ, EGYÉB, KÜLÖN JOGSZABÁLYBAN MEGHATÁROZOTT TÉNYEZŐ.....</u>	<u>39</u>
<u>V. A TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV KÖTELEZŐ ÉS EGYÉB ALÁTÁMASZTÓ SZAKÁGI MUNKARÉSZEINEK FELSOROLÁSA</u>	<u>40</u>
<u>VI. TERVEZŐI VÁLASZOK</u>	<u>42</u>

STRATÉGIAI ELEMELK A SZERKEZETI TERVBEN

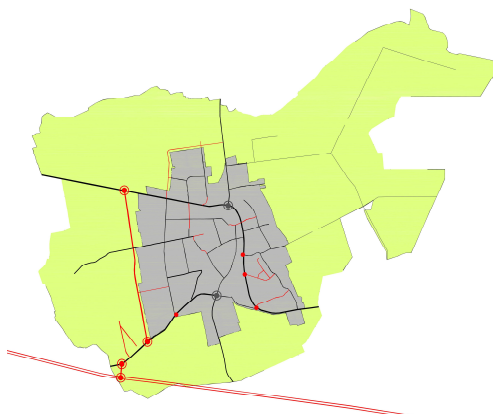
- A 100 hektáros teljes infrastruktúrával ellátott Ipari Park betelepítése sikeres volt, melynek területén üzemel többek között a Carl Zeiss Hungária Optikai Kft, amely optikai, fényképeszeti eszközök gyártásával foglalkozik. E téren nagyságrendileg benne van az Észak- Alföldi Régió élmezőnyében.
- A strandfürdő fejlesztése tanulmányterv szintjén már megindult és a turizmus újabb támasza a Túrórudi gyár, az első villamosított ház és Tony Curtis szülőháza mellett.

Az Integrált Városfejlesztési Stratégia elemei a város sikerességét irányozza elő; rendezik a közterületeket, megindult az előgyártott szerkezetű épületek rehabilitációja, azonban még sok lehetőség nyitott ahhoz, hogy a városi karakter megerősödjön. A szerkezeti javaslatunk a jóváhagyott fejlesztési koncepció nyomán ehhez adnak megoldási javaslatokat:

1. ábra: A település a meglévő úthálózattal és a tervezett úthálózat teljes kiépítése után

- Fellendülést hozhat az M49-es út megépítése, amelyet az OTTrT is tartalmaz. Az M49-es út nyomvonalának változása a városszerkezeti tervben is változást hozott. Az OTTrT szerinti változat előnye, hogy a város folyamatos beépítésű részét elkerüli és új helyen a város DNY-i közigazgatási határa szélén halad. Fontos lépés lesz a belvárosi Kossuth utca teher mentesül, igazi sétálóutcává válhat.

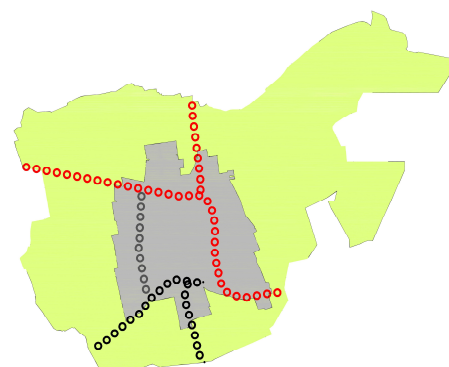
A gyűjtőúthálózat módosítása; a központi városrészt körülvevő gyűrűs gyűjtőút kialakulását teszi lehetővé és a külső városrészek elérhetőségén javít. A nyugati elkerülő teljes kiépülése az áthaladó teherforgalmat csökkenti majd az M49 megépülése után.

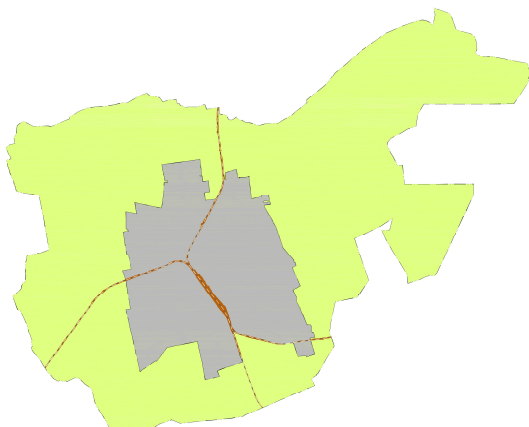
2. ábra: A gyalogos-kerékpáros hálózat kiemelt jelentőségű

szakaszai a Belvárosban és a Külsőterületen.

- Kiépítés alatt állnak a város gyalogos-kerékpáros-idegenforgalmi tengelyei (kiépült: Ipari út; Kinizsi Pál utca – Meggyesi út – Nyírbátor felé; Zöldfa utca – Nyírcsaholy felé és kiépítés alatt: Jármű út – Jármű felé; József Attila utca – Széchenyi utca – Vásárosnamény felé; Alkotmány út – Kocsordi út – Kocsord felé).

A fürdő terület bővítése, új „autós” bejárat nyitását eredményezi, a 3322/13 számú Tescoból kivezető útszakasz felől, lényeges városépítészeti feladat a fürdő környezetének színvonal növeléséhez.

3. ábra: A vasúti területe tulajdonképpen három részre osztja a várost.

- A Nyíregyháza - Záhony vasútvonal kettészeli a várost, ezért is merült fel sokféle javaslat az előzménytervek között. Javaslatunk – a korábbi tervek több elemét ötvözve – a Nyíregyháza - Záhony vonal helyben tartása.

- A szabályozás során kiderült, hogy a városban a kiszabályozott fejlesztési területek is túlnyomó többségben vannak a reálisan várható igényekhez képest. Ezért néhány területre egyéni szabályozást írunk elő, amely csökkenti a város kötelezettségeit.

- A nagy alapterületű gazdasági telephelyek az Ipari Park betelésével elfogytak, ezért javasoljuk az Ipari Park-tól nyugatra fekvő bővítésére előírányzott gazdasági terület megtartását.

4. ábra: Az Ipari Park jelenlegi területe sraffozottan jelölve, bővítési lehetőségének területét (cca 90 ha) a vastag vonal jelzi.

Az új településrendezési terv kidolgozása Mátészalka teljes közigazgatási területére kiterjed. A településszerkezeti terven bekövetkezett meghatározások a korábbi területfelhasználásoknak a figyelembevételével kialakított új besorolással történt. A szerkezeti tervre a jelenleg hatályos OTRT országos övezetei is fel lettek tüntetve.

I. VÁROSFEJLESZTÉS

1. A TELEPÜLÉS JELENLEGI ÁLLAPOTA ÉS A VÁLTOZÁSI IGÉNYEK

1.1. Természeti adottságok

A város két táj, a Nyírség és a Szatmári-síkság találkozásánál, a hajdani Ecsedi-láp szomszédságában helyezkedik el.

A két tájnak igen eltérő természetföldrajzi viszonyai voltak, melyek hosszú ideig meghatározták a népesség életfeltételeit és foglalkozásukat. A Nyírség futóhomokkal fedett, árvízmentes terület, melyet földművelésre használtak, főleg gabonafélék termesztésére. A Szatmári-síkságon a vizek lecsapolása megszüntette az Ecsedi-láp ősi foglalkozásait, így a kiszáritott területeken szintén szántóföldi művelés kezdődött. Mivel megszűnt az ártér és az ármentes terület különbsége, egy nagy gazdasági egységgé olvadt össze.

Domborzat

Mátészalka alföldi település. Az Alföld ÉK-i részén fekszik.

A hegységekből kilépő folyók a Szatmári-síkságon kavicsot, a Nyírségben egyre finomodó homokot raktak le.

A Tisza, de főképpen a Szamos gyakori mederváltozásai jelentős mértékben átfomálták a Szatmári-síkság arculatát. A folyók mentén az akkori áradások által lerakott homokból, iszaból ún. folyóhátak alakultak ki. Ilyen pl. az Ecsedi-lápot keletről szegélyező Szamoshát (a legnagyobb "kiemelkedés 2-3,5 m magas). Ezek a folyóhátak és az alacsonyabb gorondok adtak teret az emberi települések kialakítására és földművelésre.

Mátészalka keleti határa tökéletes síkság, melyet a Szamos töltött fel. A Ny-i részében holocén fiatal süllyedékben alakult ki, és mintegy 350-400 km² kiterjedésű a ma már teljesen lecsapolt Ecsedi-láp.

Felszíni vizek

Jelentős változást eredményezett a Szamos folyó gyakori mederváltozása, az Ecsedi-láp lecsapolása, a Kraszna folyó mesterséges mederbe terelésére.

A város folyója a Kraszna az erdélyi Meszes-hegységben ered 565 m-en. 193 km hosszú, ebből 64 km (46 km) folyik hazánk területén.

A Kraszna táplálta egykor az Ecsedi-lápot. Az elmocsarasodást a Szamos is elősegítette, mivel árvízkor visszaduzzasztotta a Krasznát, és a kis esésű, rossz lefolyású területekre még a vize is eljutott. A XVII-XVIII-XIX. században Mátészalka és Szamosszeg között több helyen építettek malomgátat a Kraszna medrébe és vízimalmokat működtettek, amelyek akadályozták a vízfolyást.

A mátészalkai fürdő vize fürdőzésre és gyógyításra alkalmas 58 °C hőmérsékletű, 1011 m-es kútból, a pannon rétegekből nyerik a viszonylag kis sókoncentrációjú nátrium-hidrogén-karbonátos vizet. A kút tényleges vízhozama 120 l/perc, megengedett vízhozama 800 l/perc, emellett még 16,08 l/perc gázzal kell számolni, a szabad gáz metántartalma 50,08 NL/m³.

1.2. Talajszerkezet – Geotechnika

Építésföldtani adottságok szempontjából nem veszélyes térség (földrengés, csúszás, föld alatti üregek stb)

Geomorfológia, altalajviszonyok

A terület geológiai felépítésében és morfológiai kialakulásában az Alföld helyzete, annak is az ÉK-i része, a meghatározó.

Mátészalka város É-i és Ny-i határának homokformáit a felső-pleniglaciálisban képződött homokos lösz fedi. A város környékén sekély szélbarázdák találhatók (2-4 m mély). Ahol homokos lösz nem fedi a felszínt ott mélységük 6-10 m mély. A D-i hatáiban futóhomokfelszín található, néhol előfordulnak fejletlen Ny-i szárú parabolabuckák, és 6 m-nél sekélyebb szélbarázdák figyelhetők meg.

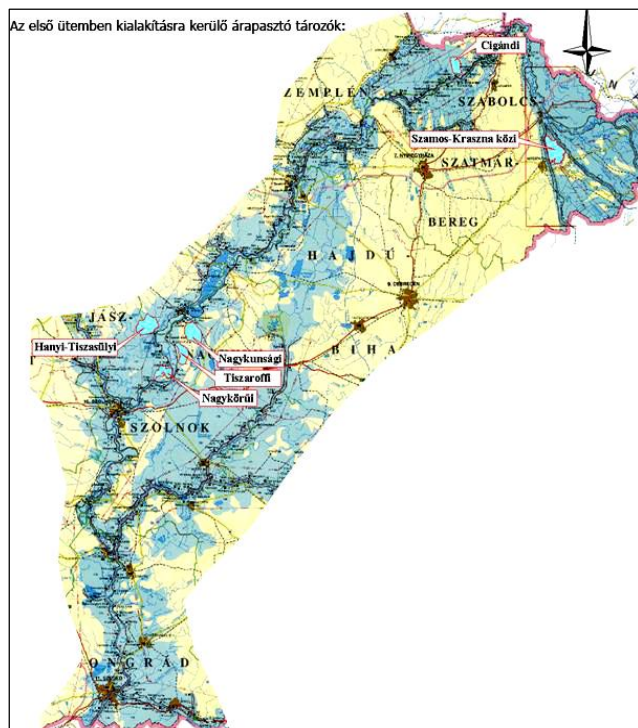
A K-i területek, valamint részben a D-i területek mélyfekvésűek, a K-i külterülete síkvidéki, míg a D-i és Ny-i külterülete és a belterülete, tagoltabb és lankásabb jellegű.

A tervezett beépítésre szánt területeken az alapozási viszonyok kedvezőek, nagyobb terhelésű létesítmények esetén mély alapozással elérhető alkalmas réteg.

Az Állami Főépítész indokoltnak tartja a területismertető, talajmechanikai és vízügyi szakvélemény elkészíttetését (különös tekintettel a mély fekvésű és az újonnan beépítésre szánt területek esetében).

Hidrológia

A város hidrológiai viszonyait a Kraszna határozza meg, amelynél tervezett árapasztó tározó VTT található (Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése).

5. ábra: Az első ütemben kialakításra kerülő árapasztó tározók

2003 szeptemberére készült el a „Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése; ártér-reaktiválás szabályozott vízvezetéssel” című Megvalósíthatósági tanulmány, amely 11 tározó azonos tervezési mélységű vizsgálatát tartalmazza és azzal egyidejűleg a Megvalósítási program 2004-2007. évekre.

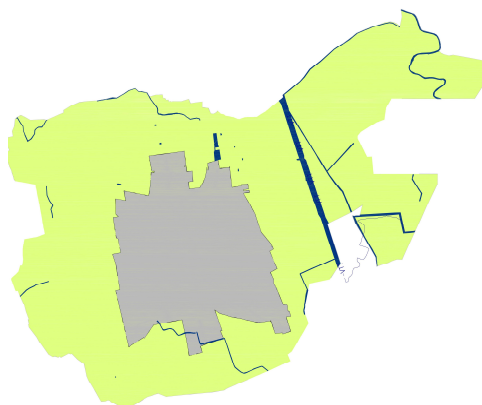
Ennek alapján, 2003 őszén megszületett a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztésének I. üteme megvalósítását előíró kormányhatározat, mely a Szolnok-déli országhatár közötti nagyvízi meder rendezését és 6 tározó létesítését irányozta elő, melyek a következők: Szamos-Kraszna közli, Cigándi, Hanyi-tiszasülyi, Nagykunsági, Tiszaroffi és a Nagykőrüi árapasztó tározók. Elhelyezkedésüket a szöveg végén látható ábra mutatja.” (Forrás:

Viziterv Consult Kft. Dr. Rátky István BME Vízépítési és Vízgazdálkodási Tanszék)

6. ábra: Mátészalka felszíni vizei

A felszíni vizek fő befogadója a Kraszna csatorna, valamint jelentősebb mellékága: a Holt Kraszna.

A talajvíz átlagos mélysége a Kraszna közelében 2-2,5 m, a régi láp részén csapadékos évben eléri a felszínt is. A hidrogeológiai és vízháztartási körülményekből kiindulva látszik, hogy jelentős vízmennyiség emelhető ki. Az évi átlagos talajvízforgalom 5,9 - 6,0 liter/sec/km², ezáltal a talajvíz-hasznosítás kedvező. Ezen felül a mélyebben

fekvő pleisztocén és pannon üledékek közötti rétegvíz megfelelő ivóvízként és 25 °C feletti hévíz is nyerhető belőle.

Mátészalka a porózus és hegyvidéki felszín alatti víztestek tekintetében a feláramlási és leáramlási területek határán fekszik; országos viszonylatban a város területén a felső pannon melegvizes hévíztároló alsó határterületének mélysége 1000-1500 m; fekvése alapján porózus termál felszín alatti víztest található itt. (Forrás: <http://www.aquadocinter.hu> és FETIKÖVIZIG)

Éghajlat

Mátészalka mérsékelten hűvös - mérsékelten száraz éghajlati körzetbe tartozik, nyara hűvös, tele hideg. Alföldi viszonylatban magas a borultság mértéke (évi átlagban 50-60%). Az Alföld középső részében a napsütéses órák száma 50 év átlagában cca. 2050, Mátészalka térségében már csak cca. 1950 óra. Mátészalka évi középhőmérséklete 50 év átlagában 9,5 °C, júliusi középhőmérséklet 20-21 °C.

A Szatmár-Beregi-síkság az Alföld legcsapadékosabb része. A csapadék mennyisége délnyugatról északkelet irányban növekszik az Északkeleti-Kárpátok légemelő hatása miatt (Mátészalka cca. 555 mm).

A havas napok száma 22-25 közötti, a hótakarós napok száma 40-50 körüli. Az északkeleti részhez mérten Mátészalka is erősen széljárta vidék.

2. LAKÓ/LAKÁS - KÖRÜLMÉNYEK

Mátészalka négy település (a két Máté, Külszalka és Belszalka) összeolvadásából jött létre.

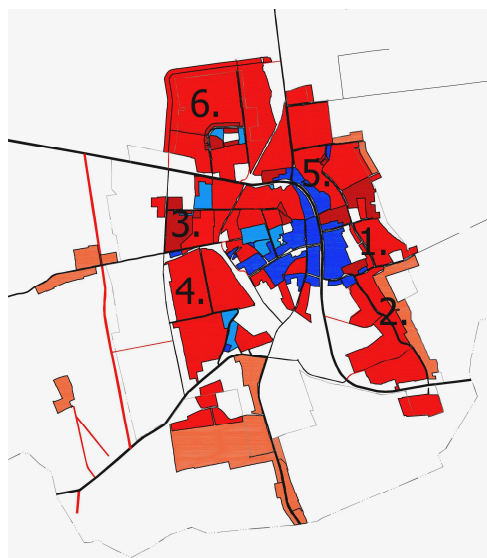
- Máté falu a 12. század közepén létesült a Szalkából Dobosra (Nagydobos) menő út mentén.
- Szalka, a testvérfalu a 10–11. században a mai Széchenyi utca és a Kossuth utca akkor egybefüggő, egyenes szakaszán jött létre.
- Belszalka (Belzalka) a 13. század végére a mai Kossuth tér környékén alakult ki.
- Külszalka (Kyzalka) az akkori ősi településrész neve lett.

A 14. század elején Külszalka nőtt össze Mátéval, észak felé terjeszkedve; 1381 után, mikor a terjeszkedés dél felé fordult, Belszalka is beleolvadt; az 1380-as években Szalka, az egykori kisnemesi település – Máté kivételével – egyutcás, szabályos alaprajzú település volt; 1784-ben a városnak már 15 utcája volt.

1835-től az első kataszteri felméréstől a településfejlesztés már a tervszerűen irányított városépítés képét mutatja; 1887-től kiépültek a vasútvonalak; 1923-tól új városközpont alakult, ekkor épült a vármegyeháza, a kórház, az iparosok székháza, a téli gazdasági iskola, a hősök iskolája, a sportpálya is.

A település szerkezete a második világháború előtti Mátészalka arculatához képest alig változott; az 1970-es években megváltozott a város szerkezete is: új városközpont épült, elkészült a 49-es főút belterületi átkelési szakasza, kialakították az északi és nyugati ipartelepeket, új lakótelepek épültek.

(Forrás: Wikipedia)

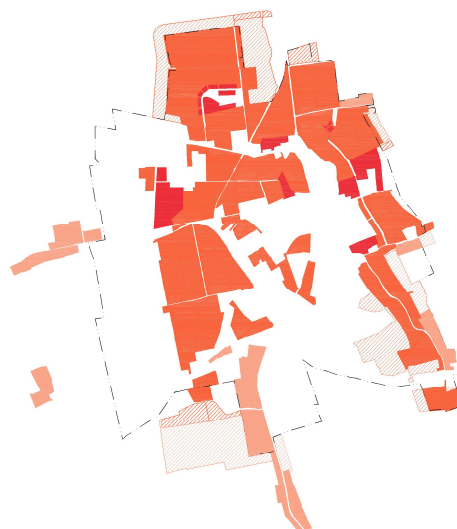
7. ábra: Jelenlegi városrészei: 1. Fellegvár, 2. Cinevég, 3. Ráczkerti lakótelep, 4. Újtelep, 5. Keleti lakótelep, 6. Északi lakótelep

Mivel az 1700-as években teljesen elpusztult a város, ezért tudatos városépítészeti koncepciót mutat Mátészalka összes városrésze Központi területén és a Cinevégen kívül.

A második világháború után a település lakossága jelentősen megnőtt az ide- és visszatelepülők magas létszámának köszönhetően. A városi rangot 1969-ben kapta meg a dinamikus fejlődő

település.

8. ábra: A település jelenlegi beépített lakórészei (tömör színnel jelölve) és a beépítetlen bővítésre kijelölt részei (sraffozással jelölve)

3. MUNKAKÖRÜLMÉNYEK

Mátészalka a korábbi rendszerben tradicionálisan népesség kibocsátó volt, ahonnan az ország számos városába és nagyon sokan a fővárosba mentek el jobb megélhetést és munkát remélve, de a város népessége még így is folyamatosan növekedett. A jövedelmi viszonyok alakulása tekintetében a város-falu viszonyrendszer ismét differenciál, amely az egyes településtípusokon végzett munka jövedelmezőségének függvénye. A rurális térben (Jármi, Ópályi) végzett gazdasági tevékenység jóval nagyobb mértékben alapul a mezőgazdasági termelésen, mint Mátészalka esetében, viszont a szolgáltatás szektorban a városban a munkavállalók jóval nagyobb hányada talál munkát, mint a két faluban. A városi kórház önmagában jelentős foglalkoztató.

A település munkahely ellátottsága elég jó, köszönhetően az Ipari Parknak, amely nem oldja meg ugyan a helyiek foglalkoztatottságát, mivel az ott dolgozók nagy része ingázó.

Mint minden települést, Mátészalka gazdaságát is súlyosan érintette a 2008-as gazdasági válság. Az Ipari Park mégis fejlődést mutat. A Mátészalka Inkubátorház és Képzési Központ, amely a 2004-ben alakult Szatmári Gazdaságfejlesztési Alapítvány megbízásából épült, célja, hogy az optikai és mechatronikai iparágat erősítse, különös tekintettel a tudáságazatára, és ezáltal elősegítse a megtelepedését más, ehhez kapcsolódó iparágaknak Közép-Kelet Európában.

Az iparszerkezetben átalakulás a négy terület közül csak a DNY-i részen fekvő Ipari Park mellett kijelölt bővítésre szánt területen várható a terület kijelölésének fő oka, hogy csak ezen a területen van lehetőség nagy alapterületű, korszerű ipartelep építésére. Két ipartelep is belterületbe vonásra kerül É és Ny-on, amely nem befolyásolja a városszerkezetet, mégis lehetőséget ad a fejlesztésre. Az ÉNy-on fekvő ipartelep szintén jelentős gazdaságfejlesztési területekkel rendelkezik. Veszélyes anyagok gyártása, szállítása, tárolása szempontjából a térségben nincs veszélyes anyagot előállító ipari üzem. A fejlesztési koncepcióban kiemelt fontosságú a szolgáltatások és az idegenforgalom területén történő fejlesztések, amik elsősorban helyi munkaerőre fognak támaszkodni a sajátosságok miatt.

4. A BIZTONSÁG ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

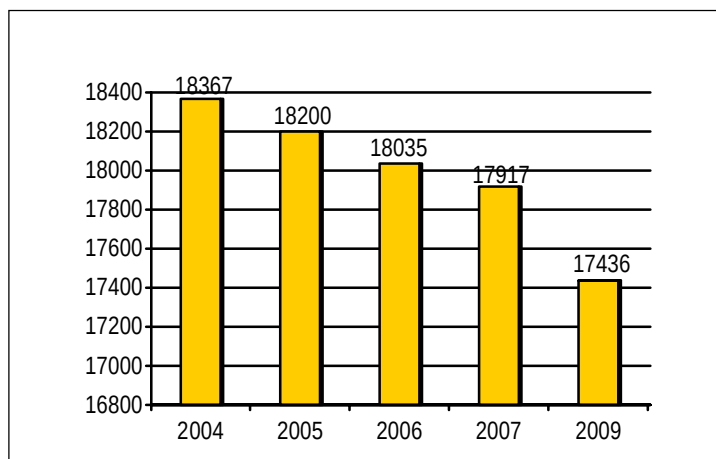
Kockázati tényezőként a Kraszna jelentős. Az Országos Vízügyi Főigazgatóság 2003 szeptemberére készítette el a „Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése; ártér-reaktiválás szabályozott vízvezetéssel” című Megvalósíthatósági tanulmányt.

9. ábra: Kék vonallal jelöltük a VTT intézkedési határvonala, vagyis az a vonal, ameddig elöntés esetén a felszint víz borítaná. (Az ábrán lévő határvonal az OTRT rajzai alapján készült saját feldolgozás.)

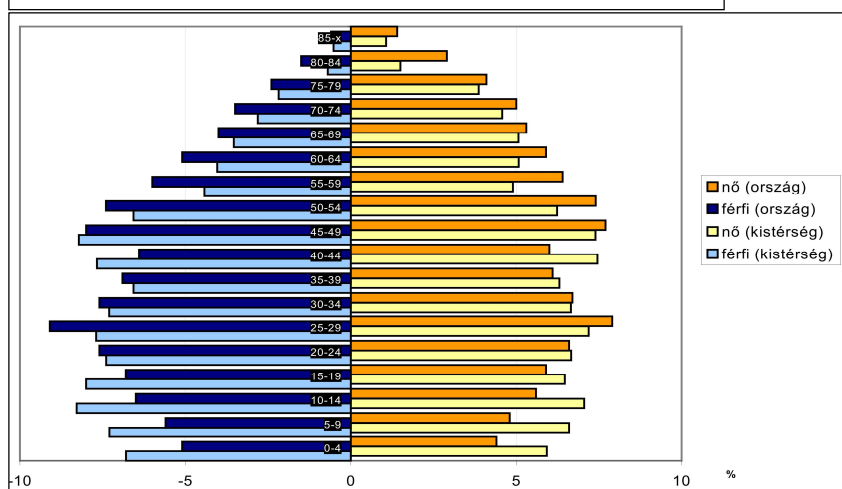
Az Új Magyarország Fejlesztési terv részeként szerepel a Szamos - Kraszna közti árvízszint-csökkentő tározó, a Projekt megvalósítási időszakának tervezett kezdő időpontja 2009. márciusa volt, megvalósításának határideje 2013. áprilisa. A tározó az Északi-főcsatorna rész-öblözetében a Szamos-Kraszna közti belvízvédelmi szakaszban Nagydobos, Szamosszeg, Szamoskér, Tunyogmatolcs, Kocsord, Mátészalka és Ópályi települések között kerül kialakításra. (Forrás: Vízügyi Környezetvédelmi Központi Igazgatóság)

5. A NÉPESSÉG DEMOGRÁFIAI FEJLŐDÉSE

Mátészalka lakossága a KSH népszámlálási adatai szerint lassan változik, a változása viszont egyértelmű hanyatlást mutat. A Településfejlesztési Konceptió fő témája ennek megfelelően a népesség és az ipar és kereskedelem (tehát a munkahelyek) megtartása és teremtése.

10. ábra: Mátészalka népességváltozása a KSH adatai szerint.

Mátészalka korfája a népesség fogyását mutatja - hasonlóan az országos tendenciához.

11. ábra: Mátészalkai kistérség és Magyarország korfája (Forrás: A Mátészalkai Kistérség Átfogó Területfejlesztési Stratégiája és Programja 2005)

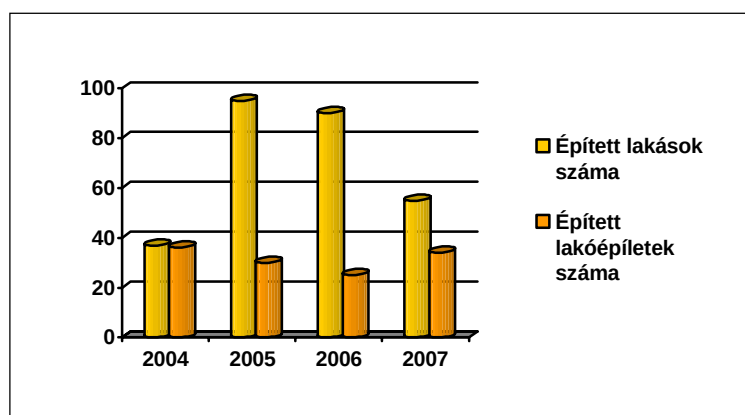
Az 1998-as megalakulásától az Ipari Parkban a vállalkozások száma 0-ról 22-re nőtt, a 78,5 ha –os terület már 70,61 % -os beépítettséggel üzemelt 2006-ra, a város helyben és az iparban foglalkoztatott munkavállalóinak száma mind 1500 körül volt. Az ipari park növekedése ezzel ellentétben nem vonzotta maga után a város lakosságának növekedését, mivel a város térségében jelentős volt az ingázásra hajlandó, szabad, a foglalkoztatottsági igényeknek megfelelő munkaerő. (Forrás: Ipari Parkok – Versenyképesség, www.ipe.hu 2006)

Mátészalka esélyei nem tekinthetők egyenlőnek más központi várossal szemben, perifériás helyzete miatt nem sokan választják lakhelyül. Népességszámuk hosszú távon is a stagnálás vagy kisebb mértékű fogyás jeleit mutatja, viszont kistérségi szinten központi szerepet játszik ezért nem veszélyeztetni elnéptelenedés. Az integrált városfejlesztési stratégiája által előirányzott fejlesztések megvalósítása után minőségi javulás várható, mely vonzóbbá teheti a települést az újonnan betelepülni és befektetni vágyóknak.

6. A NÉPESSÉG LAKÁSSZÜKSÉGLETE

Mátészalka lakásállománya 2001-ben összesen 6 719 db lakás volt, ez a szám 2007-ben 7013-ra nőtt, évente 10-12 lakás kerül megszűnésre, a városban 100 lakásra jut 259 lakó. A lakások tetemes mennyisége, 12,8%, csak alacsony komfortfokozatú.

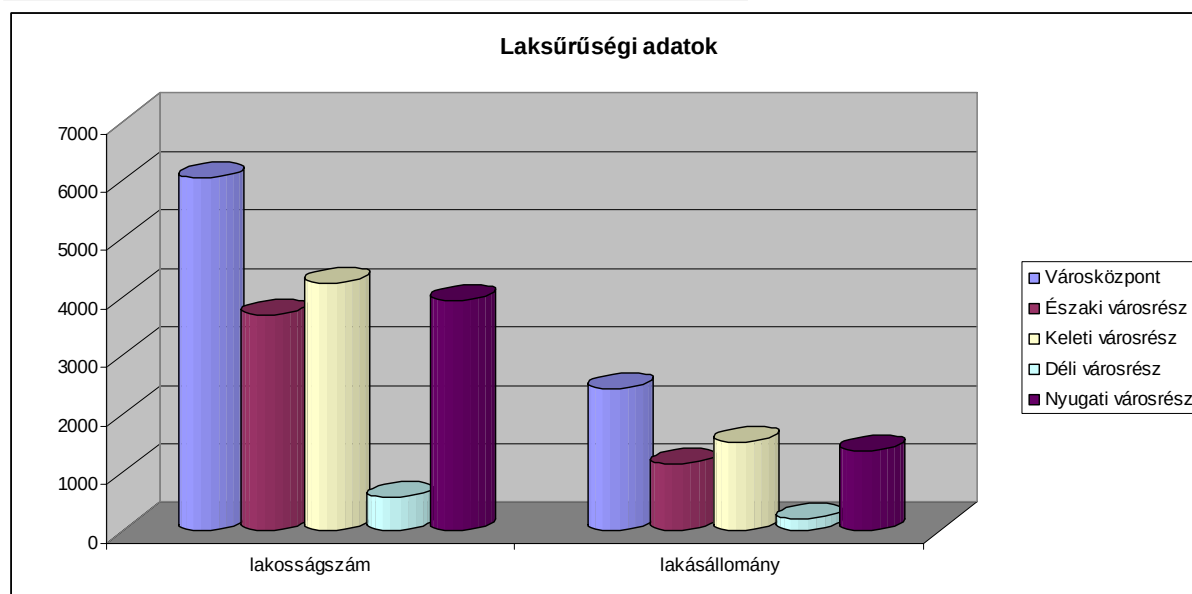
A koncepció a belterület szerkezetének és területfelhasználásának finom szabályozását irányozta elő, a lakóterület-fejlesztésben lakásépítés területtakarékosagra, fenntarthatóságra és energiatakarékosagra koncentráló megoldást javasol.

Az alacsony komfortfokozatú épületek aránya a még használatban lévő idős lakásállományával magyarázható.

Lakásépítések fő mozgatója a háztartások méretének csökkentése.

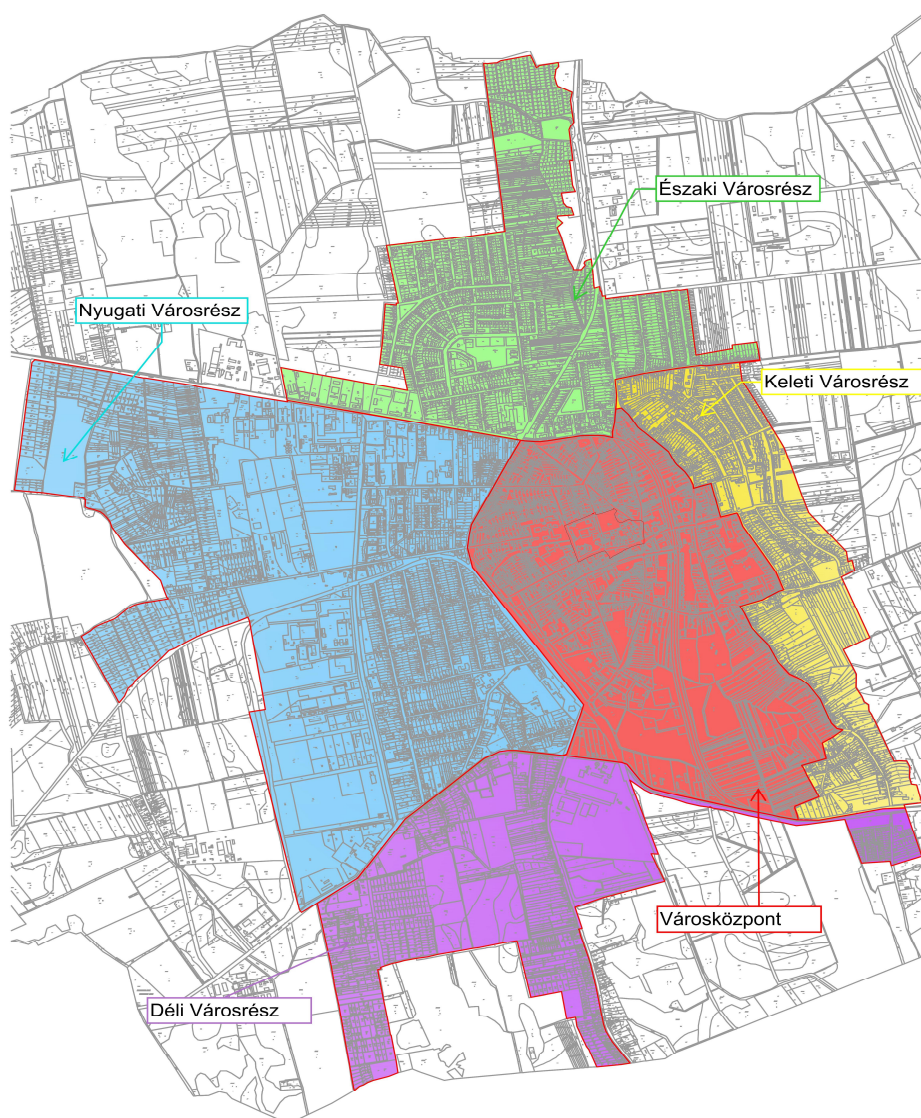
12. ábra: Mátészalka lakásállományának változása az utóbbi években

5. ábra 2001-es adatok szerinti népességszám és lakásállomány városrendezési körzetekre bontva

Városrendezési körzetek megnevezése	Területe (ha)	Lakosságszám	Laksűrűség (fő/ha)	Lakásállomány	Lakássűrűség
1. Városhely	261,8	6033	23,04	2424	9,25
2. Északi városrész	198,4	3689	18,59	1135	5,72
3. Keleti városrész	123,9	4233	34,16	1512	12,20
4. Déli városrész	193,1	564	2,92	189	0,98
5. Nyugati városrész	473,7	3942	8,32	1363	2,88

1. Táblázat Laksűrűségi adatok (2001) -A KSH 2001-es adatai és saját adatfeldolgozás alapján

6. ábra Mátészalka városrészei

Városközpont

A városközpont Mátészalkán minden szempontból központi szerepet tölt be, a lakónépesség 32,2%, a 6719 lakásból 2424 található itt. A lakosság korösszetétele kedvezőtlen, öregedő városrész, a képzettségi és jövedelmi viszonyok szempontjából viszont már kedvezőbb a városi átlaghoz képest.

A városrész történelmi fejlődésének és viszonylag kis-közepes méretének megfelelően egyközpontú, funkciókkal betöltött alközpontok nem alakultak ki, amit jól jellemez, hogy ebben a városrészben található:

- A humánszolgáltatási funkciók többsége (71%),
- 6 állami, igazgatási, hatósági és igazságszolgáltatási funkció (50%),
- 6 közösségi funkció (40%),
- A közlekedési, távközlési funkciók 10%-a,
- A 443 gazdasági funkciót betöltő egység a város 49,6%-a

A funkciók ellátásához kapcsolódó infrastruktúrák többsége mind műszakilag mind építészetileg is elavult, korszerűtlen, fenntartásuk költséges.

Közepesen magas a közlekedés által okozott környezet terhelés, rendkívül kevés a magas színvonalú vendéglátóhely és a szálloda.

A magas funkcióellátottság miatt kedvező a foglalkoztatási viszonyokat értékelő mutatók. A statisztikai adatokból látható, hogy a városközpont közösségi és közigazgatási központ. A városközpont jelentős hiányossága, hogy nem rendelkezik a város turisztikai kínálatát és a kereskedelmét támogató sétáló utcával és az ehhez kapcsolódó gyalogos övezettel.

Északi városrész

A városrész Mátészalkában nem tölt be központi szerepet, a lakónépesség 18,0%, a 6719 lakás állományból 1135 található itt. A lakosság korösszetétele hasonló a városközpontéhoz, a képzettségben is szinte azonos mértékű viszont jövedelmi viszonyok szempontjából viszont kedvezőbb a városi átlaghoz képest.

A városrész funkcióellátottságának értékelése. A város egyközpontúságának megfelelően nem alakult ki funkciókkal betöltött alközpont, és funkcióellátottság is drasztikusan csökken a városközpontéhoz képest. Ez természetes is, mivel a térbeli elhelyezkedés nem indokolja ezt. A városrészben nem található humánszolgáltatási, állami, és közösségi funkció, a közlekedési, távközlési funkciók 38,8%-a, a gazdasági funkciót betöltő egységek 24%-a található itt.

A városközpont után itt található a legtöbb gazdasági funkció

Az Északi városrészt döntően magántulajdonban lévő ingatlanok alkotják, melyek kertváros jellegű városi struktúrává állnak össze, ennek megfelelően a városrész szerkezetét és funkcióját tekintve is homogén. Legjelentősebb a lakófunkció jelenléte, mely oktatási funkcióval egészül ki. A városrész karakteres, kertvárosi jellegét megőrizve a városba betelepülni szándékozók célpontjává válik. A fejlesztés során a városképi anomáliák és az infrastrukturális hiányosságok felszámolásra kerülnek.

Keleti városrész

A városrész Mátészalkában nem tölt be központi szerepet, a lakónépesség 22,0%, a 6719 lakás állományból 1512 található itt. A lakosság korösszetétele hasonló a városközpontéhoz, a képzettségben is szinte azonos mértékű viszont jövedelmi viszonyok szempontjából viszont kedvezőbb a városi átlaghoz képest.

A városrész funkcióellátottságának értékelése.

A város egyközpontúságának megfelelően nem alakult ki funkciókkal betöltött alközpont, és funkcióellátottság is drasztikusan csökken a városközpontéhoz képest. Ez természetes is, mivel a térbeli elhelyezkedés nem indokolja ezt.

A városrészben

- Nem találhatóak a közlekedési, távközlési funkciók
- Humánszolgáltatási, állami, és funkciók a városközpont után a legnagyobb számban jelennek meg
- A gazdasági funkciót betöltő egységek 15%-a található itt.

A Keleti városrész jellegét tekintve hasonló az Északi városrészhez a lakóingatlanok túlsúlyát illetően, ugyanakkor nem rendelkezik azzal a homogenitással, ami az előbbi városrészt jellemzi. A kertvárosias jellegbe itt helyenként kereskedelmi épületek vegyülnek. A legfontosabb épített adottság a városnak eme részében található strandfürdő.

A városban itt a legmagasabb a zöldfelületek aránya, ami elsőre kedvezőnek is nevezhető, azonban ezek állaga az évek során jelentősen megromlott. A területen lévő közparkok és rekreációs övezetek jobb kihasználására lenne szükség, amit a városfejlesztési stratégia is rögzít.

Az Északi városrészhez hasonlóan a Keleti városrész is kertvárosias jellegű, döntően családok által lakott terület, mely a lakosság alapvető igényeinek megfelelően igényli a jól működő városrészen belüli közlekedési infrastruktúrát. Ez nem csak a városi utak minőségi fejlesztését jelenti, hanem a kertvárosi jellegből kifolyóan intenzíven használt gyalogos és kerékpáros utak minőségi és mennyiségi fejlesztését is szükségessé teszi.

Déli városrész

A városrész Mátészalkának legalacsonyabb lélekszámú területe a lakónépesség 3%, a 6719 lakás állományból 189 található itt. A lakosság korösszetétele eltér a város más településrészeihez képest, a képzettségben is szinte azonos mértékű viszont jövedelmi viszonyok szempontjából viszont kedvezőbb a városi átlaghoz képest.

A városrész funkcióellátottságának értékelése.

A város egyközpontúságának megfelelően nem alakult ki funkciókkal betöltött alközpont, és funkcióellátottság is drasztikusan csökken a városközpontozáshoz képest. Ez természetes is, mivel a térségi elhelyezkedés nem indokolja ezt.

A városrészben

- Nem találhatóak a Humánszolgáltatási, állami, és közösségi funkciók
- Közlekedési, távközlési funkciók 19%-a található itt
- A gazdasági funkciót betöltő egységek területén szintén a legalacsonyabb

A déli városrész lakófunkcióját tekintve jelentősen elmarad a város többi hasonló területétől. A lakófunkció közel sem olyan jelentős, ugyanakkor lehetőség mutatkozik a közösségi és kereskedelmi funkciók kibontakoztatására. Ezek elsősorban a vásárcsarnok és piactér kialakításával, környezetének rendezésével, valamint a meglévő épített infrastruktúra rendezett állapotba hozásával oldhatók meg. Egy fejlett környezetben üzemeltetett jelentős piac húzóhatást gyakorolhat a kistérség és a városi vállalkozásokra egyaránt.

Nyugati városrész

A városrész demográfiai mutatók tekintetében inkább a keleti, gazdasági funkciók ellátottsági szempontokból inkább a déli városrészhez hasonlít, a lakónépesség 23%-a él itt, a 6719 lakás állományból 1363 található. A lakosság korösszetétele eltér a város más településrészeihez képest, a képzettségben is szinte azonos mértékű viszont jövedelmi viszonyok szempontjából viszont kedvezőbb a városi átlaghoz képest.

A városrész funkcióellátottságának értékelése.

A város egyközpontúságának megfelelően nem alakult ki funkciókkal betöltött alközpont, és funkcióellátottság is drasztikusan csökken a városközpontozáshoz képest. Ez természetes is, mivel a térségi elhelyezkedés nem indokolja ezt.

A városrészben

- A Humánszolgáltatási, állami, és közösségi funkciókból egy található
- Közlekedési, távközlési funkciók az északi városrésszel megegyezően magas
- A gazdasági funkciót betöltő egységek csupán 7%-a található itt.

Mátészalka ezen részén a két legkiemelkedőbb funkció az oktatás és a gazdaság. Az előbbi jelenléte a területen lévő középfokú oktatási intézményeknek köszönhető, míg az utóbbi az itt található ipari park miatt jelentős.

A város ipari parkja már évek óta sikeresen vonzza a befektetőket, jelentős mértékben betelepült. Az itt működő vállalkozások szerkezete nem homogén, hiszen a cégek körében ugyanúgy képviseltetik magukat a nagy foglalkoztatási hányadú, magas árbevételű multinacionális cégek, mint a kisebb helyi érdekeltégű vállalkozások. A városvezetés célja az ipari park további bővítése, és ott flexibilis konstrukciók és előnyök biztosítása a gazdasági szervezetek felé.

Mátészalka lakásállománya a KSH szerint 2007-ben 7013 lakás, az átlagos lakásfoglaltság 2,55 fő.

A belterületi tartalékokat részben a rendeltetés-módosítás jelenti, másrészt a városközpont kisvárosiasra történő át- és beépülésében rejlő intenzitás-tartalék, harmadrészt a nagymélységű telkekből álló tömbök belső részeiben alakítható új lakóterületek lesznek ilyen területek.

7. A NÉPESSÉG FIZIKAI, SZELLEMI ÉS LELKI IGÉNYEI

7.1. A családok, a fiatalok, az idősek, a fogyatékos személyek igényeire

A városban a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények Mátészalka 2008. január 1. napjától az Egyesített Szociális Intézmények jogutódjaként működik a címben szereplő réteg számára.

Az Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények Mátészalka által nyújtott szolgáltatások a következők:

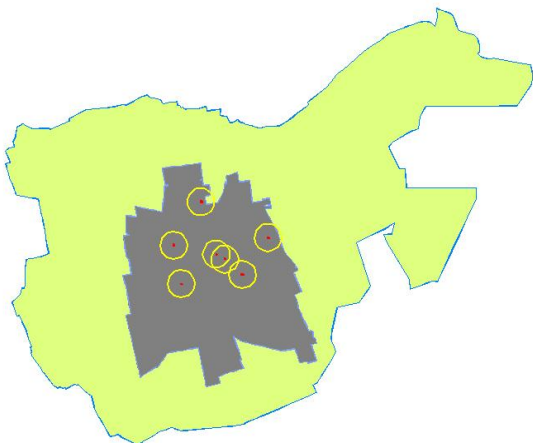
- Étkeztetés: a szociálisan rászorultak részére napi egyszeri meleg étkeztetést biztosítanak;
- Házi segítségnyújtás: az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzésében, az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiénias körülményeik megtartásában, veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában nyújtanak segítséget;
- Támogató szolgáltatás: Mátészalka városban élő fogyatékos személyek lakókörnyezetében történő ellátását biztosítja
- Családsegítés: a szociális vagy mentálhigiénias problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítséget igénylő személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megszüntetését biztosítja.
- Fogyatékos személyek nappali intézménye: a 3 életévüket betöltött önkiszolgálásra részben képes, vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos illetve autista személyek részére a napközbeni tartózkodásra biztosít lehetőséget.
- Hajléktalan személyek átmeneti szállása: azoknak a hajléktalan személyeknek az elhelyezését, akik az életvitelszerű szálláshasználat és a szociális munka segítségével képesek az önellátásra.
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás: az otthonukban élő szociálisan rászoruló időskorú, fogyatékos illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitelük érdekében segítséget nyújtanak.
- Gyermekjóléti alapellátás: komplex családgondozási feladatokat lát el.
- Bölcsődei ellátás: 3 éves kor alatt de húsz hetet már betöltött gyerekek részére biztosítja a napközbeni ellátást.
- Egészségügyi alapellátást: orvosi ügyeleti ellátás és védőnői ellátást biztosít.

7.2. Az oktatás

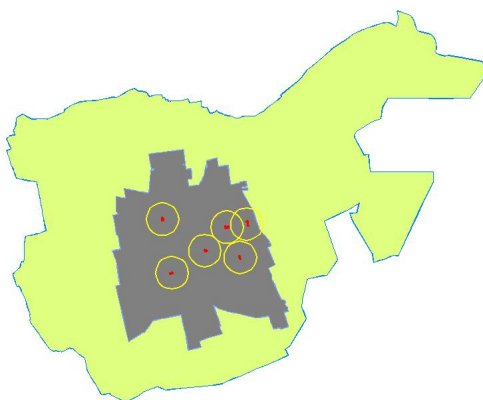
2007 óta a településen 6 helyett 5 óvodai feladat ellátási hely működik, melyekbe a 2004-es adat szerinti 776 beírt gyermekhez képest 2007-ben már csak 598 gyermek lett beíratva (ez a három évvel ezelőtti adat 77%-a), ezen adatokat követve csökkent a férőhelyek száma 50 darabbal. Az óvodai gyermekcsoportok száma szintén csökkent, így 30 csoport helyett 2007-ben már csak 24 csoport működött, az óvodapedagógusok száma viszont csak 1 fővel csökkent 60 főre, így szakképzett ellátásban nem beszélhetünk hiányról.

A 2007-as adatok szerint az óvodás korú gyerekek száma 598 fő, a 6-14 éves korosztályok létszáma 1638 fő, míg a 15-17 évesek száma 680 fő.

Jó középiskolai oktatási infrastruktúra van a városban.

7. ábra: Az óvodák a városközpontban tömörülnek. A lakóterületek többségének alacsony beépítési intenzitása miatt az ideális fedettséget nem lehet megvalósítani.

8. ábra: Az általános iskolákkal való fedettség is hasonló az óvodaihoz. A központi városrész déli részének fejlődése esetén a lakóhely közeli ellátás javítása érdekében szükség lehet egy legalább 1-4 osztályos iskola és egy óvoda létesítésére, még akkor is, ha a lakosság számottevően nem nő.

7.3. A kultúra

Mátészalka egy darab nyilvános könyvtárnak ad otthont. A település nem rendelkezik egyetlen munkahelyi, felsőoktatási és egyéb könyvtárral sem.

Moziterem szintén nem található Mátészalkán, a település nagyságára tekintettel nem feltétlen szükséges moziterem kialakítása mégis a fiatalság megőrzéséhez elengedhetetlenek az effajta kulturális szabadidő programok helyszínének megléte.

Muzeális intézmények száma kettő, melyekben évente 18 – 27 db kiállítást rendeznek.

A településen 5 db közművelődési intézmény működik melyben, 2007-ben 496 művelődési foglalkozást tartottak.

Ezeket a kulturális tevékenységeken kívül a településen található 14 db alkotó művelődési közösség.

7.4. A sport

2007-ben a KSH adatai alapján 17 darab olyan tornapálya, pihenőhely vagy játszótér volt amelynek összterülete meghaladja a 6500 négyzetmétert. A tervdokumentációban további zöldterületek vannak kijelölve, amit lakóhely közeli mozgásra ajánlunk.

7.5. A szabadidő

A szabadidős létesítmények fejlesztését irányozza elő a településfejlesztési koncepció a fiatal értelmiségi osztály megtartásának egyik lehetőségeként. A településrendezési terv tartalmaz több sportolásra és szabadidő eltöltésére alkalmas tér kialakításokat, épületeket és azok fejlesztését.

7.6. Turizmus

A határ közelsége miatt a Romániába vagy Ukrajnába kirándulókat vagy az onnan érkezőket várja település és környéke, továbbá a számtalan természeti szépséggel rendelkező nyírségi, szatmári és beregi tájba kínál betekintési lehetőséget.

Mátészalka kereskedelmi szálláshelyei többbrtűek, így kielégítik az összes felmerülő látogatói igényt. Szinte az összes szálláslehetőség a településközpontban található, így jó helyzetből tudják táplálni az idegenforgalom fejlődését.

(A település rendezvényei: Fényes Napok, Szatmár Expo, Szatmári Faipari Napok, Mátészalkai Dalos Tavasz Kórustalálkozó)

További kimagasló értékű vonzerőt jelentenek a mátészalkai Szatmár Múzeum, a Művelődési Központ - a volt Megyeháza, a Csizmadia palota és a Vasúti gyűjtemény.

7.7. A társadalmi szervezetek, egyházak működési feltételeinek lehetőségeire

A 2001-es népszámlálás szerint a város 18.553 lakosának vallás szerinti megoszlása a következő:

római katolikus	2938	más egyházhoz,	150
görög katolikus	2526	felekezethez tartozik	
református	10482	felekezeten kívüli	1262
evangélikus	42	nem kíván válaszolni	1109
izraelita	7	nincs válasz	37

A katolikus egyháznak Mátészalkán három – két római és egy görög katolikus – temploma van. A református egyháznak Mátészalkán kettő temploma van. Adventista és baptista imaház van Mátészalkán.

7.8. A megőrzésre érdemes történeti vagy településképi jelentőségű településrészek és az építészeti és régészeti örökség védelmét, felújítását és továbbfejlesztését, valamint az értékes építmény és tájrészlet látványát (rálátás), továbbá az ingatlanról feltároló kilátás védelmét, annak mértékéig, hogy az azt érintett telkek szabályos beépítését ne akadályozza.

Az örökségvédelmi hatástanulmány tárgyalja részletesen az örökségvédelmi javaslatokat.

A város legfontosabb természeti értékei a Natura 2000-es természet-megőrzési, az országosan védett Ex-lege területek valamint a térségben egyedülálló folytonos észak-dél irányú ökológiai hálózat, mely a Hajdúsági és Nyírségi természeti területeket köti össze.

Helyi települési értéknek tartjuk a város külterületén található Szalkai szőlődombokat, és néhány környező kertséget. A Belváros településszerkezete, ami az évszázadok alatt is megmaradt is helyi értéknek tekinthető.

A helyi védelem bővítését nem javasoljuk, a jelenlegi helyi védett épületek helyrehozását, tényleges védelmét irányozzuk elő, hiszen több védett együttes ma is csökkenő értékű.

7.9. A környezet-, a természetvédelem, a tájhasználat és a tájkép formálásának összehangolt érdekeit, különös tekintettel a víz, a levegő, a talaj, a klíma és az élővilág védelmére

A környezet védelme szempontjából a leglényegesebb fejlesztés az elkerülő út és az újonnan kijelölt zöldterületek, erdőségek, amelyek a legtöbb környezeti elem vonatkozásában a legtöbb beépítésre szánt területen kedvező változást fognak hozni.

7.10. A népesség megélhetését biztosító gazdasági érdekeket, a munkahelyek megőrzésének és új munkahelyek teremtésének érdekeit, a mező- és az erdőgazdaság, a közlekedés, a posta és a hírközlés, a közüzemi ellátás, különösképpen az energia- és a vízellátás, a hulladékkezelés, a szennyvízelhelyezés és -kezelés, valamint a nyersanyaglelőhelyek biztosítását

A város jelentős iparral rendelkezik, de észak-alföldi városként mezőgazdasági üzemi központ is, és fejlődő idegenforgalma is bővíti a munkahelyek kínálatát.

Infrastrukturák tekintetében jelenleg sincs rossz helyzetben a város, a tervezett közlekedéshálózati fejlesztések minőségi ugrást fognak jelenteni a közúti közlekedésben.

7.11. A honvédelem, a nemzetbiztonság és a katasztrófavédelem érdekei

Honvédelmi létesítmények már nem működnek a városban.

A tűzoltóság számára a legnagyobb veszélyforrás az ipartelep, amihez képest viszonylag távol helyezkedik el a tűzoltó laktanya, de a jó közlekedési viszonyok miatt nem nagyobb a vonulási idő, mint a város többi részére, a 49-est és a 471-est összekötő út megépítése ebben a vonatkozásban még kedvezőbb helyzetet teremt majd.

7.12. A területtel és a termőfölddel való takarékos gazdálkodás

Mátészalka alacsony laksűrűségű város, így az új tervben a korábbihoz képest jelentősebb változást lakóterületként nem jelölünk ki, a meglévő tartalékterületek csökkentését javasoljuk és a szabályozásban is a már lakott területek nagyobb intenzitású kihasználását javasoljuk.

7.13. Az arra alkalmas természeti adottságok gyógyászati hasznosításának elősegítése és védelme

A mátészalkai kistérségben a hévízi adottságokat nem aknázzák ki különösebben, csak Mátészalkán és Nagyecsedén van hévízkút, közülük a mátészalkait hasznosítják fürdőként.

A mátészalkai fürdő 1011 m-es kútja pannon rétegekből 58 °C hőmérsékletű, fürdőzésre és gyógyításra alkalmas viszonylag kis só koncentrációjú nátrium – hidrogén - karbonátos vizet hoz a felszínre. A kút tényleges vízhozama 120 l/perc, megengedett vízhozama 800 l/perc.

7.14. A közlekedési kényszer (lakóhely-munkahely, nyersanyag kitermelés-feldolgozás stb. viszonylatában) csökkentését és a megfelelő színvonalú közlekedés kialakítását.

Jelenleg nagyrészt a város főútjai biztosítják mind a város forgalmát, mind az áthaladó forgalmat. A tervezett M49-es gyorsforgalmi út alkalmas lehet a város útjait érintő tranzitforgalom elvezetésére.

Az ipari- és kereskedelmi területek jelentős gépjárműforgalom vonzással bírnak. Ezeket a területeket érintő személygépkocsi-forgalom körülbelül egy időben koncentrálódik, a teherforgalom, pedig munkaidőben egyenletes folyamatosságot mutat.

Az ipari park mellett kijelölt bővítési terület kiszolgálóútja egyben a 49 sz. és 471 sz. utak összekötőútja, mely a város belterületén kívül helyezkedik el, ezzel az elkerülő út egy részének kialakítása is megtörténik, továbbá valamelyest az Ipari út forgalma is csillapodik majd.

A belvároson átmenő forgalom nagysága és a parkolási igények kielégítése okozza a legnagyobb problémát Mátészalka városközpontjának területén. Mivel ennek mértéke nem csökkenő, inkább

növekvő tendenciát mutat, mindenképpen megoldásra szorul. A főutak mentén kialakított vagy kialakításra váró kerékpárutak már a pozitív fejlődést irányozzák elő.

Ezért is van nagy jelentősége a kerékpáros közlekedés fejlesztésének, hiszen a város adottságai erre kiválóan alkalmasak.

A családházias beépítések, amelyek az alacsony intenzitás miatt nem kedveznek a közösségi közlekedésnek, viszont segítik az otthoni munkavégzést, a távmunkát, így ebben a vonatkozásban csökkenthetik az összes közlekedési teljesítményt.

8. A TELEPÜLÉS ALAKÍTÁSÁNAK LEHETŐSÉGEI

A terv legfontosabb beavatkozási javaslatai a következők:

- A tervezett M49-es útvonala máshova helyeződött át, így a korábban a gyorsforgalmi út számára kijelölt területeket visszasoroljuk a korábbi felhasználási kategóriákba.
- A 49-es és a 471-es másodrendű főutak közötti tervezett összekötő út. A tervezett összekötő jó hatással lehet a város közlekedési helyzetére, ugyanis a várost kettészelő 49-es főút forgalma az összekötő megépültével nagymértékben csökkenhet.
- A befelé való növekedést tartjuk a fejlesztés fő irányának, ezzel lehet a szerkezeti problémákat orvosolni, és a városias karaktert erősíteni, figyelve a város eddig kialakult szerkezetére.
- A település belterületén több zöldfelület kialakítását tervezzük.
- A legtöbb átsorolás pedig a terület jelenlegi használatának megfelelően történik.
- A település rendezési tervének módosítását korábban két területet érintve az ART VITAL Tervező, Építő és Kereskedelmi Kft. készítette, és ezeket a terveket a rendezési terv készítésekor átvettük, részben módosítottuk.
 - Fürdő
 - A városközpont
- A város külterületén nagyobb erdő kijelölése, - a területen már amúgy is jelentős fásítás található – biológiai aktivitás érték növelése érdekében.

9. A TELEPÜLÉS VÉDELME NEK LEHETŐSÉGEI

A védelemmel kapcsolatos részletes javaslatokat tartalmaz az örökségvédelmi hatásvizsgálat.

10. A TELEPÜLÉS FEJLESZTÉSI IRÁNYAI

A település fejlesztési irányai főleg a „befelé” való fejlesztés, a természeti környezettel való takarékos bánásmód figyelembevételével. A településrendezési tervekben csupán kevés lakóterület céljára történő belterületbe vonást kezdeményezünk.

11. A FUNKCIÓJÁBAN MEGVÁLTOZTATÁSRA TERVEZETT TERÜLETRÉSZEK

Változó területfelhasználás területkimutatása

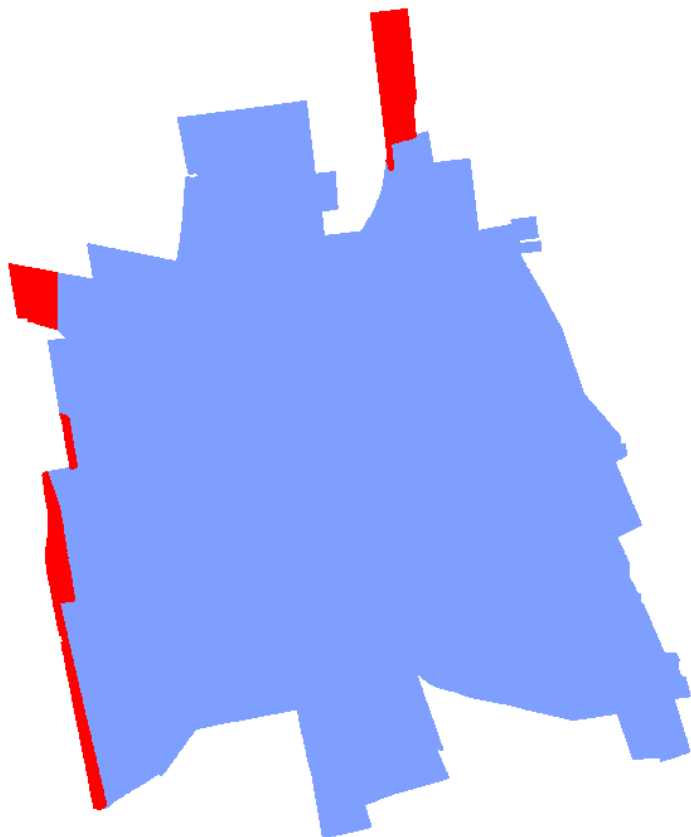
Változó területfelhasználás	Terület (m ² / ha)
Változó besorolású (beépítésre nem szánt területekből beépítésre szánt területek) területek	
Egészségügyi, szociális, turisztikai erdőből – falusias lakóterület	~ 976,79 m ² (0,1 ha)
Egészségügyi, szociális, turisztikai erdőből – kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	~ 2 980,48 m ² (0,3 ha)
Egészségügyi, szociális, turisztikai erdőből – Gazdasági mezőgazdasági terület	~ 2 863,81 m ² (0,3 ha)
Általános mezőgazdasági területből – kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	~ 32 819,98 m ² (3,3 ha)
Általános mezőgazdasági területből – Ipari gazdasági terület	~ 41 675,88 m ² (4,1 ha)
Általános mezőgazdasági területből – Falusias lakóterület	~ 8 980,66 m ² (0,9 ha)
Vízgazdálkodási területből – Kertvárosias lakóterület	~ 2 150,19 m ² (0,2 ha)
Védelmi erdőből – Falusias lakóterület	~ 31 804,93 m ² (3,2 ha)
Védelmi erdőből – Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	~ 50 975,19 m ² (5,1 ha)
Védelmi erdőből – Ipari gazdasági terület	~ 32 559,23 m ² (3,3 ha)
Régi M49-es területéből – Falusias lakóterület	~ 12 456,01 m ² (1,2 ha)
Régi M49-es területéből – Ipari gazdasági terület	~ 23 583,28 m ² (2,3 ha)
Régi M49-es területéből – Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	~ 12 050,16 m ² (1,2 ha)
Összesen:	~ 255 876,59 m ² (25,6 ha)
Változó besorolású (beépítésre szánt területekből beépítésre nem szánt területek) területek	
Kisvárosias lakóterületből – Zöldterület	~ 10 469,52 m ² (1,0 ha)
Kisvárosias lakóterületből – Védelmi erdőterület	~ 2 443,5 m ² (0,2 ha)
Összesen	~ 12 913,02 m ² (1,3 ha)
Változó besorolású (kategóriájukon belüli átminősülő) területek	
Kisvárosias lakóterületből – Központi vegyes terület	~ 15 083,28 m ² (1,5 ha)
Kisvárosias lakóterületből – Településközpont vegyes terület	~ 18 870,73 m ² (1,9 ha)
Kisvárosias lakóterületből – Különleges (garázs) terület	~ 17 994,36 m ² (1,8 ha)
Kisvárosias lakóterületből – Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	~ 8 374,64 m ² (0,8 ha)
Kisvárosias lakóterületből – Kertvárosias lakóterület	~ 1 137,28 m ² (0,1 ha)
Kertvárosias lakóterületből – Kisvárosias lakóterület	~ 24 312,74 m ² (2,4 ha)
Kertvárosias lakóterületből – Településközpont vegyes terület	~ 18 466,87 m ² (1,8 ha)
Falusias lakóterületből – Kereskedelmi, szolgáltató terület	~ 17 861,12 m ² (1,8 ha)
Különleges területből (temető) – Falusias lakóterület	~ 50 664,77 m ² (5,1 ha)
Különleges területből (temető) – Településközpont vegyes terület	~ 2 885,97 m ² (0,3 ha)
Egészségügyi, szociális, turisztikai erdőből – Természetközeli terület	~ 19 582,2 m ² (2,0 ha)
Egészségügyi, szociális, turisztikai erdőből – Általános mezőgazdasági terület	~ 15 610,57 m ² (1,6 ha)
Korlátozott mezőgazdasági területből – Természetközeli terület	~ 8 414,59 m ² (0,8 ha)
Korlátozott mezőgazdasági területből – Gazdasági erdőterület	~ 738 411,23 m ² (1,9 ha)
Általános mezőgazdasági területből – Vízgazdálkodási terület	~ 43 964,12 m ² (4,4 ha)
Általános mezőgazdasági területből – Védelmi erdőterület	~ 5 063,48 m ² (0,5 ha)
Általános mezőgazdasági területből – Természetközeli terület	~ 12 521,36 m ² (1,3 ha)
Fasorból – Zöldterület	~ 29 738,67 m ² (3,0 ha)
Közüti területből – Védelmi erdőterület	~ 2 739,29 m ² (0,3 ha)
Védelmi erdőből – Általános mezőgazdasági terület	~ 55 273,68 m ² (5,5 ha)
Védelmi erdőből – Kertes mezőgazdasági terület	~ 28 226,84 m ² (2,8 ha)
Védelmi erdőből – Egészségügyi, szociális, turisztikai erdőterület	~ 27 580,73 m ² (2,8 ha)
Régi M49-es területéből – Egészségügyi, szociális, turisztikai erdőterület	~ 45 007,79 m ² (4,5 ha)
Régi M49-es területéből – Általános mezőgazdasági terület	~ 62 383,56 m ² (6,2 ha)

Régi M49-es területéből – Védelmi erdőterület	~ 25 976,72 m ² (2,6 ha)
Régi M49-es területéből – Kertes mezőgazdasági terület	~ 14 552,27 m ² (1,5 ha)
Összesen:	~ 1 310 698,54 m ² (131,1 ha)
Mindösszesen:	~ 1 579 488,15 m ² (157,9 ha)

II. VÁROSRENDEZÉS; AZ EGYES TERÜLETRÉSZEK FELHASZNÁLÁSI MÓDJA; A TELEPÜLÉSSZERKEZET ÉS A TERÜLETFELHASZNÁLÁS TERVEZETT RENDSZERE

12. A BEL- ÉS KÜLTERÜLETEK MEGHATÁROZÁSA

Az új terv a belterület – 2008-as alaptérképi állapothoz képest – 3,74%-os bővítésére tesz javaslatot. Az alaptérképi állapothoz képest összesen a bővítés 33,32 hektáros területének a nagy része az ipari terület belterületbe vonását jelenti. Az ipari területeken kívül védelmi célú erdőterület is bevonásra kerül.

13. A TERÜLETEK TAGOLÁSA

A területek tagolását a korábban már bemutatott tagolások (kül- és belterület, városrendezési körzetek, stb.) mellett elsősorban a területfelhasználási egységek meghatározásával tesszük meg.

9. ábra. A szerkezeti terv kicsinyített változatán is jól kirajzolódik a területfelhasználás rendszere.

14. A BEÉPÍTÉSRE SZÁNT, ILLETŐLEG A BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT TERÜLETEK MEGHATÁROZÁSA

Mátészalka település közigazgatási területe beépítésre szánt, és beépítésre nem szánt területekre tagozódik. Beépítésre szánt területek javarészt a település központi belterületén, valamint elszórtan a külterület több területén találhatók.

A településen a beépítésre szánt területeket a 2.1.1.0. Mátészalka szabályozási terv jelű tervlap állapítja meg.

A beépítésre szánt területek túlnyomó része a település belterületén helyezkedik el:

- Vegyes területek
- Lakóterületek
- Gazdasági területek
- Különleges területek

területfelhasználási kategóriákba sorolja a terv.

A külterületen lévő beépítésre szánt területeket:

- Lakóterületek
- Különleges területek
- Gazdasági területek

területfelhasználási kategóriákba sorolja a terv.

Területfelhasználási jelölések:

Ln Nagyvárosias lakóterület;
Lk Kisvárosias lakóterület;

- nincs tervezve
- néhány belterületen lévő beépítetlen terület átsorolása zöldterületté
- továbbá használatuknak megfelelően átsorolásra kerülnek Lke, Vt, Vk, Kg és Gksz jelzésű területté
- bővítésére csak egy esetben teszünk javaslatot, ahol Lke-ből jelöltük át Lk-ra

Lke	Kertvárosias lakóterület;	- az említetten kívül még egy esetben kerül módosításra, átsorolás Vt-be
		- két helyen átsorolás, Vg-ból és Lk-ból Lke-be
Lf	Falusias lakóterület;	- egy területrészen kerül átsorolásra Gksz-be a jelenlegi területfelhasználási mód miatt
		- átsorolva továbbá Lf-be Ee, Ev, Ki területek
Vt	Településközpont vegyes terület;	- bővül az eddig leírtakkal és egy Ki terület átsorolásával
Vk	Központi vegyes terület;	- bővül az eddig említett egy átsorolással
Gksz	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület;	- bővül az eddig említettekkel és átsorolva Ee, Ev és Má terület Gksz-be
Gip	Ipari gazdasági terület;	- <i>Má és Ev jelű területek átsorolva Gip-be</i>
Gmg	Mezőgazdasági profilú gazdasági terület; jelentős zavaró hatást okozó mezőgazdasági tevékenységű gazdasági terület;	- két Ee-nek jelölt terület átsorolva Gmg-be
Üü, Üh	Üdülőházas, illetve hétvégi házias üdülőterület;	- <i>nincs tervezve</i>
Kh	Különleges hulladékkezelőhely területe;	- <i>nem változik</i>
Ki	Különleges intézményi terület;	- átsorolva Lf-be és Vt-be
Kk	Különleges városüzemeltetésű kertészet területe;	- <i>nem változik</i>
Kkö	Különleges közlekedési terület; jelenlegi funkciók megtartandók,	- <i>nem változik</i>
Kb	Különleges bányászati terület;	- <i>nincs tervezve</i>
Kho	Különleges honvédelmi terület;	- <i>nincs tervezve</i>
Kg	Különleges garázs terület;	- kialakításra kerül két garázssterület Lk-ból átsorolva
KÖu	Közlekedési közúti általános terület;	- a gyűjtőúthálózat tervezett területeivel bővül, - a 49. sz. és 471. sz. főutak korrekciója, nyomvonal-módosítása következtében változik, - a tervezett M49 gyorsforgalmi út nyomvonala a szerkezeti tervben az OTRT szerinti nyomvonallal azonos - a tervezett nyugati elkerülő út területével bővül.
KÖk	Közlekedési kötőtpályás terület;	- <i>nem változik</i>
Z	Zöldterület;	- több zöldterület is kijelölésre került
Ev	Védelmi erdőterület;	- a terv az adottságok figyelembevételével kismértékben bővíti.
Ee	Egészségügyi, szociális, turisztikai erdőterület; nem változik - a terv a település idegenforgalmi lehetőségeket jelentő termálstrand, illetve a Krasznavölgy felé eső területekre tervezi.	
Eg	Gazdasági erdőterület;	- <i>több terület is átsorolásra került gazdasági erdővé</i>
Eo	Oktatási – kutatási erdőterület;	- <i>nincs tervezve</i>

Mk	Kertes mezőgazdasági terület;	- a régi M49-es tervezett útvonalának területeinek visszasorolása miatt bővül
Má	Általános mezőgazdasági terület;	- a terület kis mértékben változik, átsorolva V, Ev, Gksz, Tk, Lf, Gip jelű területekké
Mko	Korlátozott mezőgazdasági terület; mezőgazdasági területek mélyebb fekvésű részei,	- négy területrész átsorolva Eg-be(ahol eddig is erdőhasználati művelés ág volt a jellemző) és Tk-ba az adottságok függvényében kismértékben módosul
Vg	Vízgazdálkodási terület;	

16. A TELEPÜLÉS SZERKEZETÉT MEGHATÁROZÓ KÖZTERÜLETEK (FŐÚTVONALAK, NAGYOBB KITERJEDÉSŰ KÖZPARKOK STB.) ÉS AZOK TAGOZÓDÁSA

10. ábra. A vázlat Mátészalka zöldfelületi rendszerének nagyobb léptékű, meglévő és erősítésre szoruló elemeit mutatja

11. ábra. A település szerkezetét meghatározó 49-es és 471-es főút és a tervezett M49-es gyorsforgalmi autótút

Jelentős szakmai és társadalmi egyeztetést követően a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium tárcaközi egyeztetése után a Kormány 2011. május 31-én elfogadta a hosszú távú közúthálózat-fejlesztési programot, valamint a gyorsforgalmi- és a főúthálózat nagytávú tervét. A hosszú távú fejlesztési program a fejlesztési célok rangsor alapú ütemezését határozza meg a forgalmi igényeknek megfelelő sávszámmal. Mivel a jelentősebb útberuházások tervezési-engedélyezési időigénye meghaladja 7-10 évet is, a gördülőterv szemléletű program körülbelül két uniós tervezési ciklust fed le, ezeket is két-két alciklusra osztva határozza meg a fejlesztési feladatokat. A település közigazgatási területét az M49-es autópálya érinti ezen határozat által, melyben szereplő nyomvonalváltozat eltér az OTvT-ben ábrázolttól. A Nemzeti Közlekedési Hatóság az Étv. 9.§(3) szerinti véleményezési eljárás folyamán kérte, hogy a fentebb említett kormányhatározatban szereplő nyomvonal kerüljön ismertetésre a szerkezeti terv leíró részében az új OTvT 2013-as elfogadásának átvezetése érdekében. De mivel a

hálózat későbbi módosulását csupán nem jogszabályi munkarészekben lehet feltüntetni, ezért itt csak tájékoztatás céljából tüntetjük fel, hogy a közigazgatási területet milyen módon érinti a későbbiekben valószínűleg kialakuló M49-es autópálya.

17. A TELEPÜLÉS MŰKÖDÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA ELEMEINEK A TELEPÜLÉS SZERKEZETÉT MEGHATÁROZÓ TÉRBELI KIALAKÍTÁSA ÉS ELRENDEZÉSE

1. A város közlekedési hálózatát alkalmassá kell tenni a közigazgatási területet átmetsző M49 Gyorsforgalmi út felől érkező forgalom fogadására. Fel kell készülni a nyomvonal(ak) város érdekeit is szem előtt tartó kijelölésére:
 - a nyomvonal kerülje el a beépített és beépítésre szánt területeket, természetközeli területeket,
 - ne szabja indokolatlan egységekre a település területét,
 - a 471. sz. főúttal kialakítandó kapcsolata a közigazgatási területen belül legyen.
2. A 471. sz. főút vasút felől bevezető szakaszát külön szintű vasúti kereszteződésre is alkalmas paraméterek szerint kell szabályozni. A nyomvonalat a 49. sz. főút központ felé vezető irányába szükséges továbbvezetni.
3. A teherforgalom és az átmenő gépjárműforgalom csökkentésére a belterület nyugati határa közelében a 49. és 471. sz. főutak között elkerülő út építését kell kezdeményezni.
4. A város gyűjtőúthálózatát fejleszteni kell:
 - a rosszul ellátott területeken új útvonalak kijelölésével,
 - a vasút által elvágott településrészek kapcsolatainak javítása érdekében,
 - a településszerkezeti védendő területrészek forgalmának mérséklése érdekében,
 - a meglévő hálózat folytonosságának növelése és a további területi fejlesztés biztosítása érdekében.
5. A gyalogos közlekedési hálózatot javítani kell:
 - a városközponti intézménysorok közötti sétálóutca jelleget erősíteni kell,
 - a gyalogos hálózatok a fontosabb intézményeket, ill. a városi köztereket, zöldterületeket kapcsolják össze.
6. A meglévő vasúti felüljárón kívül a terv szerinti helyen külön szintű gyalogos átjáró megvalósítását kell kezdeményezni.

17.1. Közösségi közlekedés

A város öt vasútvonal csomópontjában fekszik. Mátészalka területére négy, a város központjában található vasútállomásra három vasúti nyomvonal fut be. A számos személyvonat mellett - napi két pár (nemzetközi) gyorsvonat közlekedik.

A helyi tömegközlekedést szerződéses autóbuszjáratok biztosítják, a város lefedettsége nem teljes. Az összes buszjárat vonala érinti a vasútállomást és a helyközi autóbuszállomást. A kerékpáros és gyalogos forgalom fellendülése óta csökkenő tendenciát mutat a helyi autóbuszjáratok kihasználtsága. A csökkenő utas számot a növekedő személygépjármű használat is indokolja.

A helyközi tömegközlekedési rendszert használók több mint 50%-a a kistérségből jár Mátészalkára. Az Ipari Parkban dolgozók nagy része ingázó, és legtöbben tömegközlekedési eszközzel közelítik meg munkahelyüket.

Az Autóbusz pályaudvar a Vasútállomás mellett helyezkedik el, amely kedvező a vonattal érkező lakosok vagy turisták szempontjából.

17.2. Gyalogos és kerékpáros közlekedés

A kerékpárforgalmi hálózat nemzetközi kapcsolata: A megyei hálózat kapcsolódik a meglévő és fejlesztés alatt lévő nemzetközi határátkelőhelyekhez.

Az ország törzshálózatába tartozó kerékpárutak közül a T-2 útvonal foglalja magába Mátészalkát (Rajka (országhatár) - Győr - Komárom - Tát - Esztergom - Visegrád - Tahitótfalu - Vác - Gyöngyös - Eger - Mezőkövesd - Miskolc - Tiszaújváros - Tisza - Rakamaz - Nyíregyháza - Nyírbátor - Mátészalka - Csengersima (országhatár))

Regionális tervezett hálózati elem a 47,4 km Nyíradony - Nyírbátor - Mátészalka szakasz és az 57,88 km-es Rohod - Mátészalka - Csengersima szakasz, Kistérségi tervezett hálózati elem a Vásárosnamény - Mátészalka közti 19,10 km kerékpárút.

A megépült kerékpárút szakaszai, a biztonságosabb közlekedéssel, ösztönzőleg hatott a kerékpárral közlekedőkre, legnagyobb mértékben még így is a belváros felé közlekedő forgalom a jelentős, amely leginkább az Északi és a Keleti városrészek felől áramlik a városközpontba.

„A belvárosban a megfelelően kiépített járdák és gyalogos-átkelőhelyek szolgálják ki a gyalogosforgalmat. A rendezési terv és az IVS is tartalmazza fejlesztései között a városközpont díszburkolattal való ellátását és a régi, történelmi főút, a Kossuth utca leburkolása, ezzel sikerülhet létrehozni egy magas színvonalú gyalogos hálózatot, melybe a városrészekbe szétágazó gyalogos tengelyek csatlakozhatnak. A járdák hiánya sok helyen még gondot okoz, de nem minden útszakasz fejleszthető tovább ilyen irányba. Az önkormányzat által kiépített út és köztér hossza 66 km, kiépített járda hossza az igazgatási területen belül 44 km, és 1 km járda tartozik a kiépítetlen kategóriába.

Jelenleg a városközpont területén kialakított gyalogos terek a Kölcsey utca elején a Művelődési Központ előtt, a Kölcsey téren valamint a Kölcsey és a Szalkay László között a Nagykárolyi és az Árpád utca közötti tömbben találhatóak. Jelentős a gyalogosforgalom a Kölcsey utca, az autóbusz pályaudvar, az oktatási intézmények között, valamint a Hősök terén és a belváros kereskedelmi létesítményei környékén.” (Mátészalka Közlekedési Stratégiája 2010.)

17.3. Közművek

Mátészalka közműellátottsága általában egészen jónak mondható.

A vízi közművek ellátó bázisai, a kutak és a szennyvíztisztító elegendő kapacitással bír, így a vízellátásban és a szennyvízelvezetésben legfeljebb lokális, hálózati problémák lehetnek. A közlekedéshálózati fejlesztések nagyobb átmérőjű gerincvezetékek kiváltását is szükségessé tehetik. Bár az országos átlaghoz viszonyítva jó a csatornázottság aránya, mégis a felszín alatti vizek védelme érdekében törekedni kell a közműhálózat még jobb zárására.

Legtöbb gond a csapadékvíz-elvezetés rendszerével van a karbantartási hiányok miatt.

Az energia ellátó közművek esetében sincsenek kapacitásgondok. A fejlesztésre kijelölt területeken a kismértékű lakossági igénynövekedéseket a meglévő gépek cseréjével lehet kielégíteni, a gazdasági területeken a tényleges igény ismeretében lehet meghatározni a szükséges háttérfejlesztéseket, és az építendő új trafók helyét és teljesítményét.

A távhőellátás rendszere a város központi területére és a K-i lakótelepre jellemző - távfűtési rendszerrel van a fogyasztók hőenergia ellátása megoldva fűtésre és használati melegvízre. A városban a távfűtéssel ellátott fogyasztók számának növekedése nem várható.

A hírközlési rendszerek építményeinek nincsen szerkezetalkító szerepük.

A hulladék elhelyezés Mátészalkán 2010. 01. 01-től Nagyecsed Regionális hulladéklerakó telepen történik.

Veszélyes anyagok gyártása, szállítása, tárolása szempontjából a térségben nincs veszélyes anyagot előállító ipari üzem.

III. A TERV TARTALMÁT BEFOLYÁSOLÓ ELŐZMÉNYEK ÉS KÜLSŐ HATÁSOK

18. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ FIGYELEMBEVÉTELE

Az alábbiakban nem ismételjük a fejlesztési dokumentumokat, hanem kiemeljük azokat a területi vonatkozású településfejlesztési döntéseket, amelyek a rendezési tervek készítésénél kiemelt figyelmet kapnak.

18.1. Mátészalka város középtávú településfejlesztési koncepciója

Közlekedésfejlesztés:

A személygépkocsi-forgalom és a helyi ellátás feltöltő teherforgalmának központhoz közel fekvő elkerülő utakon át történő megoldása tegye jól elérhetővé a városközpontot.

A tervezett M49-es út nemzetközi urbanizációs tengelyként vetíti előre Mátészalka működését.

Gazdaság fejlesztési koncepcióként a városi életminőség javítását kiemelt jelentőségűnek tartja a közlekedésfejlesztésben: környezetérzékeny forgalomszabályozás, kerékpáros rendszer erősítése, parkolás megoldásának szükségességét.

Hosszú távú céljai közt található népességmegtartó képesség növelésként a jövedelembiztosító foglalkoztatási területek bővítésének szükségességét, különösen a szolgáltatások és az idegenforgalom területén, a kedvezőbb forgalmi-közlekedési helyzet kialakítását, a határ mentiségből eredő periféria helyzet oldódásával.

Alapvető feladat a közművekkel való teljes lefedettség elérése.

A település lakásainak közel teljes körű szennyvíz-csatorna hálózatba bekapcsolásával meg kell teremteni a település vízbázis-védelmét, valamint biztosítani az egyre szigorodó környezetvédelmi elvárások teljesítését. Országos viszonylatban már most sem mondható rossznak a település csatornázottságának aránya, de a felszín alatti vizek védelmének érdekében el kell érni a teljes csatornázottságot.

Hulladékgyűjtő telep volt Mátészalka külterületén kijelölve a 0174/5 hrsz-ú telken, továbbá 2010 januárjában megnyitott a nagyecsed hulladéklerakó telep is ami megyei szinten több, mint 80 település hulladékelhelyezéséről gondoskodik – így Mátészalka szilárd hulladékelhelyezéséről is.

A régi hulladékgyűjtő rekultivációjáról gondoskodni kell.

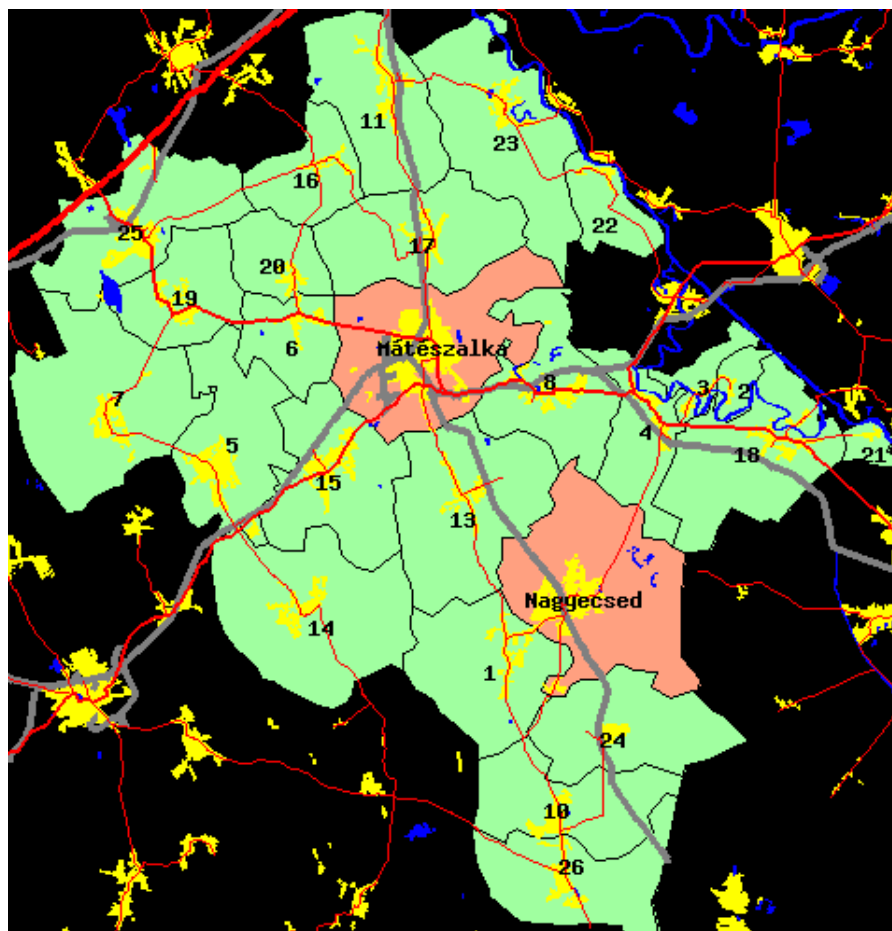
Növelni kell a városi és városkörnyéki biológiailag aktív zöldterületek mennyiségét ami a terv alapján meg is történik, a külterületen több hektárnyi gazdasági erdő és belterületen zöldterületek kialakításával. Ezek az újonnan kialakított zöldterületek a rekreációs feladatok ellátására alkalmasak.

A város településfejlesztési koncepciója kétféle jövőscenáriót tartalmaz. Az egyik egy fejlesztésközpontú a másik hanyatlásfékezőscenárió.

19. AZ ORSZÁGOS ÉRDEKEK FIGYELEMBEVÉTELE

A tervdokumentációban önálló munkarész szól a területrendezési tervek és a településrendezési terv összhangjáról.

20. A térségi érdekek figyelembevétele

1. Fábánháza
2. Fülöpösdaróc
3. Géberjén
4. Győrtelek
5. Hodász
6. Jármí
7. Kántorjánosi
8. Kocsord
9. Mátészalka
10. Mérk
11. Nagydobos
12. Nagyecsed
13. Nyírcsaholy
14. Nyírkáta
15. Nyírmeggyes
16. Nyírparasznya
17. Ópályi
18. Ökörítőfülpös
19. Ór
20. Papos
21. Rápolc
22. Szamoskér
23. Szamosszeg
24. Tiborszállás
25. Vaja
26. Vállaj

Mátészalka a Szabolcs-

Szatmár-Bereg megyében található mátészalkai kistérség központja. Az előzetes véleményezési eljárásban a szomszéd települések részéről semmilyen a tervet érintő javaslat sem hangzott el, nem is tapasztaltunk érdekkonfliktusokat.

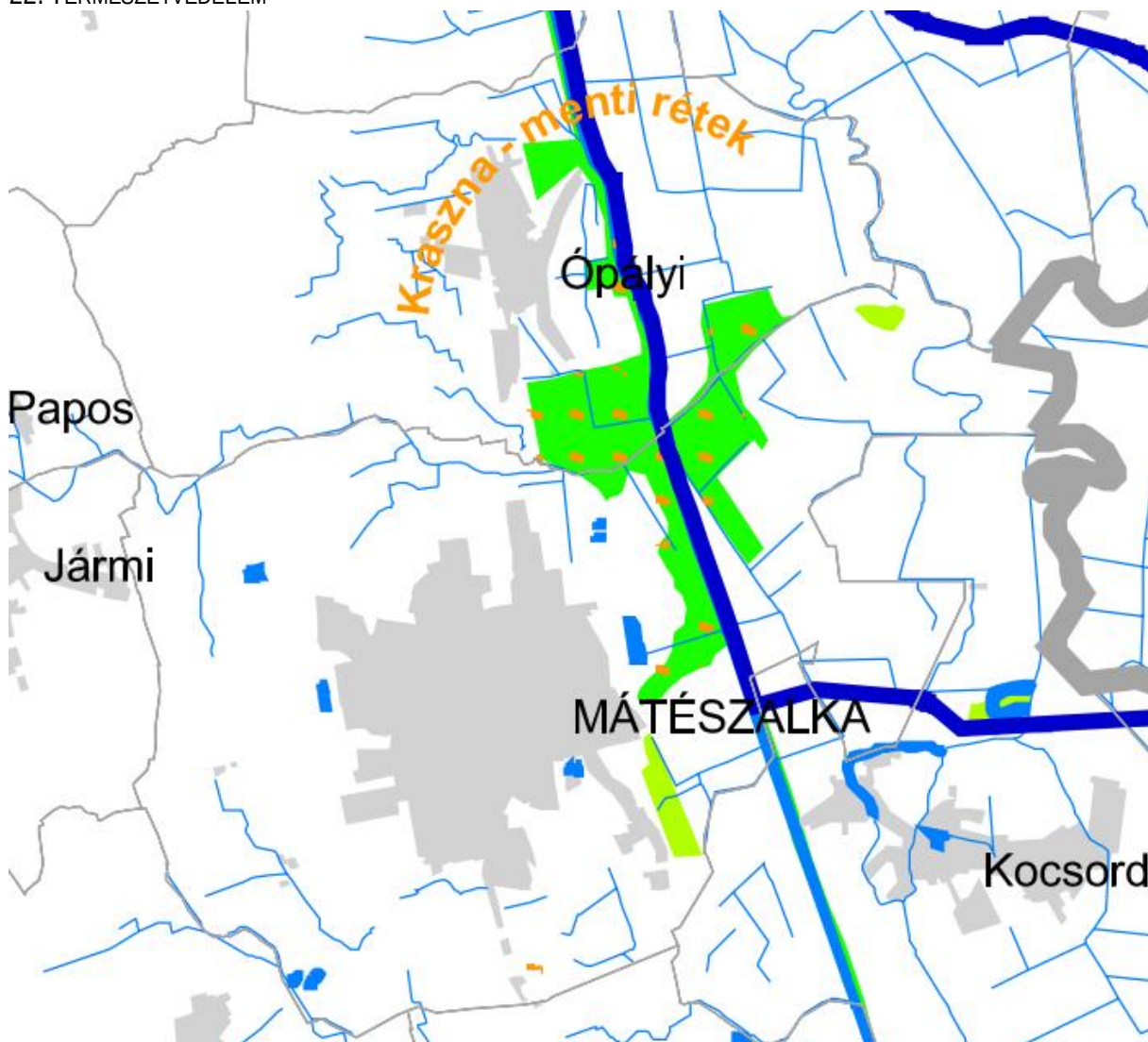
21. A SZOMSZÉDOS VAGY A MÁS MÓDON ÉRDEKELT TÖBBI TELEPÜLÉS ALAPVETŐ JOGAINAK ÉS RENDEZÉSI TERVEINEK FIGYELEMBEVÉTELE

A szomszédos települések önkormányzatai be lettek vonva a véleményezési eljárásba, részükről nem érkezett panasz vagy észrevétel.

A szomszédos települések rendezésének nincsenek Mátészalkára visszaható következményei.

IV. TERMÉSZET- ÉS KÖRNYEZETVÉDELEM

22. TERMÉSZETVÉDELEM

12. ábra. Védett természeti területek, ökológiai hálózat (forrás: Váti Kht. Mátészalkai kistérség integrált területfejlesztési, vidékfejlesztési és környezetgazdálkodási koncepciója)

Az ábrán zölddel jelölve a folyamatos ökológiai övezetek, világosabb zölddel a megszakított ökológiai övezetek vannak jelölve. A narancssárga kis foltok különleges természetmegőrzési területeket jelölnek.

23. A KÖRNYEZET ÁLLAPOTÁNAK JAVÍTÁSA VAGY LEGALÁBB SZINTEN TARTÁSA

Már említésre kerültek a közlekedés rendszerében tervezett változások és a város „befelé fejlődés”-ének javaslata. Mindkettő a környezeti elemek javulását eredményezi.

24. A VÉDETT, A VÉDELEMRE TERVEZETT ÉS A VÉDŐ TERÜLETEK

Mátészalka város közigazgatási területén táj- és természetvédelmi szempontból kiemelt jelentőségű az országosan védett Bogárczó – gyepek természetvédelmi terület. A Natura 2000 Egyezmény

végrehajtásaként kiemelt jelentőségű különleges természetmegőrzési területként is kijelölésre került, az 1.1.1. jelű tervlap alapján.

Kulturális örökség szempontjából a település igazgatási területén 13 db régészeti lelőhely, valamint 26 db régészeti érdekű terület található.

Országos műemléki védelem alatt áll a római katolikus templom.
A településen több épített érték helyi védelemre tervezett.

Az egyéb védőtávolságok, belterületen a temető, (védőtávolsága 50 méter), közművezetékek védőtávolságai feltüntetésre kerültek a tervlapokon.

24.1. Táj és természetvédelem

Mátészalka települési területein kívülre eső részeken a településrendezési terv célja a racionális -a környezeti adottságokhoz igazodó - és a táj- és természetvédelem szempontjait szem előtt tartó tájhasználat kialakítása.

Ennek értelmében a táj- és természetvédelem települési prioritásai:

- *Az országos és térségi jelentőségű ökológiai folyosók megóvása, fejlesztésük elősegítése.*
- *Az település táji arculatának, értékes természeti területeinek védelme.*
- *A Krasznától keletre fekvő területek ökológiai rehabilitációjának elősegítése.*
- *A hagyományos kisparcellás kertes területhasználat védelme.*
- *A mező és erdőgazdálkodás számára megfelelő területek biztosítása.*
- *A reális fejlesztési igényeknek megfelelő nagyságú beépítésre szánt területek kijelölése.*

Ennek megfelelően:

1. A térségi jelentőségű ökológiai területek közti kapcsolatok fejlesztése érdekében, az ezeket összekötő kisvízfolyások partján elő kell segíteni zöldfolyosó kialakítását
2. A természeti területek megőrzése érdekében, helyi természetvédelmi területekké kell azokat nyilvánítani.
3. Korlátozott funkciójú mezőgazdasági területeket kell kijelölni a Kraszna-csatornától keletre fekvő ártéri területeken, az országos ökológiai hálózat területére eső területeken, a HNP Igazgatóság által természeti területként nyilvántartott területeken, és a mélyfekvésű, vizenyős területeken.
4. A biodiverzitás védelme érdekében védeni kell az erdőterületeket, csökkentésüket nem szabad engedélyezni.
5. Az egymás mellett lévő területek eltérő területhasználatából eredő konfliktusok elkerülése érdekében, az egymást zavaró területhasználati egységeket lehetőség szerint véderdő területet szükséges kijelölni.
6. A tájvédelem és a racionális településfejlesztés érdekében külterületen beépítésre szánt lakó és gazdasági területeket, csak a valós piaci igényeknek megfelelő nagyságban, és ütemezetten jelölhetőek ki

24.2. Biológiai aktivitás

Újonnan beépítésre szánt területek kijelölésével egyidejűleg a település közigazgatási területének - a külön jogszabály alapján számított - biológiai aktivitás értéke az átminősítés előtti aktivitás értékhez képest nem csökkenhet.

24.3. Örökségvédelem

A terv örökségvédelmi munkarészei részletes leírásokat tartalmaznak a város védett örökségéről. A terv figyelembe veszi a műemléki jelentőségű területet és a műemlékeket; a helyi területi és egyedi védelmet; a régészeti védelem alatt lévő területeket és az örökségvédelmi tanulmányban feltárt értékeket.

24.4. Környezetvédelem

A területfelhasználás, a településszerkezet tervezésekor a Településszerkezeti terv alátámasztó munkarészeiben részletezettek szerint a terv figyelembe vett, továbbá meghatározott vízvédelmi területeket, lehatárolja a szennyvíztisztító védőterületét.

24.5. Egyéb védelmi területek, sávok

A település területén több olyan állattartó telep, vagy tevékenység is van, melynek a 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet illetve az OTÉK szerinti védőövezetet kell kijelölni. A kisebb számú állattartó telepek körüli védőövezet mérete egyedileg határozandó meg.

A település területén védőtávolságot igénylő tevékenységek és létesítmények:

Állattartó telepek: 0119/4 hrsz-ú telep és 0120/6 hrsz-ú hígrágyatároló - 600 m

Vízfolyások mellett a törvényben előírt védőövezet, vagy korlátozás. Az árvízvédelmi töltés lábvonalatól mindkét irányban 10-10 m.

Vízműves kutak vonatkozásában, a törvényben előírt korlátozásokkal kijelölt védőidom (123/1997.(VII.18.)Korm. r. alapján)

Villamos távvezetékek biztonsági övezetei a 122/2004. (X. 15.) GKM rendelet szerinti terület.

Szeméttelep a 0174/5 hrsz.-ú területen a rekultivációig 500 m, a rekultiváció utáni 10 évig 300 m.

A szennyvíztelep az alkalmazott technológia alapján 500 m, az iszapkezelés rekonstrukciója után 300 m alatti védőtávolságot igényel.

A meglévő vagy tervezett természetvédelmi területek környezetében a terület-használatban egyedileg megállapított pufferzóna kijelölése javasolt, melyet a HNP-vel közösen javasolt megfogalmazni.

A terv lehatárolja

- az utak és vasutak befolyási területeit,
- a vízgazdálkodási létesítmények parti és védelmi sávjait,
- a közművek védősávjait.

25. A terület felhasználását veszélyeztető, illetőleg arra kiható tényezők

25.1. Geotechnikai adottságok

Építésföldtani adottságok szempontjából nem veszélyes térség (földrengés, csúszás, föld alatti üregek stb.)

Geomorfológia, altalajviszonyok

A terület geológiai felépítésében és morfológiai kialakulásában az Alföld helyzete, annak is az ÉK-i része, a meghatározó.

Mátészalka város É-i és Ny-i határának homokformáit a felső-pleniglaciálisban képződött homokos lösz fedi. A város környékén sekély szélbarázdák találhatók (2-4 m mély). Ahol homokos lösz nem fedi a felszínt ott mélységük 6-10 m mély. A D-i határban futóhomokfelszín található, néhol előfordulnak fejletlen Ny-i szárú parabolabuckák, és 6 m-nél sekélyebb szélbarázdák figyelhetők meg.

A K-i területek, valamint részben a D-i területek mélyfekvésűek, a K-i külterülete síkvidéki, míg a D-i és Ny-i külterülete és a belterülete, tagoltabb és lankásabb jellegű.

A tervezett beépítésre szánt területeken az alapozási viszonyok kedvezőek, nagyobb terhelésű létesítmények esetén mély alapozással elérhető alkalmas réteg.

Az Állami Főépítész indokoltnak tartja a területismertető, talajmechanikai és vízügyi szakvélemény elkészíttetését (különös tekintettel a mély fekvésű és az újonnan beépítésre szánt területek esetében).

Hidrológia

A város hidrológiai viszonyait a Kraszna határozza meg, amelynél tervezett árapasztó tározó VTT található (Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése).

2003 szeptemberére készült el a „Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése; ártér-reaktiválás szabályozott vízvezetéssel” című Megvalósíthatósági tanulmány, amely 11 tározó azonos tervezési mélységű vizsgálatát tartalmazza és azzal egyidejűleg a Megvalósítási program 2004-2007. évekre.

Ennek alapján, 2003 őszén megszületett a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztésének I. üteme megvalósítását előíró Kormányhatározat, mely a Szolnok-déli országhatár közötti nagyvízi meder rendezését és 6 tározó létesítését irányozta elő, melyek a következők: Szamos-Kraszna közti, Cigándi, Hanyi-tiszasülyi, Nagykunsági, Tiszaroffi és a Nagykörűi árapasztó tározók. Elhelyezkedésüket a szöveg végén látható ábra mutatja.” (Forrás: Viziterv Consult Kft. Dr. Rátky István BME Vízépítési és Vízgazdálkodási Tanszék)

A felszíni vizek fő befogadója a Kraszna csatorna, valamint jelentősebb mellékága: a Holt Kraszna.

A talajvíz átlagos mélysége a Kraszna közelében 2-2,5 m, a régi láp részén csapadékos évben eléri a felszínt is. A hidrogeológiai és vízháztartási körülményekből kiindulva látszik, hogy jelentős vízmennyiség emelhető ki. Az évi átlagos talajvízforgalom 5,9 - 6,0 liter/sec/km², ezáltal a talajvíz-hasznosítás kedvező. Ezen felül a mélyebben fekvő pleisztocén és pannon üledékek közötti rétegvíz megfelelő ivóvízként és 25 °C feletti hévíz is nyerhető belőle.

Mátészalka a porózus és hegyvidéki felszín alatti víztestek tekintetében a feláramlási és leáramlási területek határán fekszik; országos viszonylatban a város területén a felső pannon melegvizes hévíztároló alsó határterületének mélysége 1000-1500 m; fekvése alapján porózus termál felszín alatti víztest található itt. (Forrás: <http://www.aquadocinter.hu> és FETIKÖVIZIG)

Éghajlat

Mátészalka mérsékelten hűvös - mérsékelten száraz éghajlati körzetbe tartozik, nyara hűvös, tele hideg. Alföldi viszonylatban magas a borultság mértéke (évi átlagban 50-60%). Az Alföld középső részében a napsütéses órák száma 50 év átlagában cca. 2050, Mátészalka térségében már csak cca. 1950 óra.

Mátészalka évi középhőmérséklete 50 év átlagában 9,5 °C, júliusi középhőmérséklet 20-21 °C.

A Szatmár-Beregi-síkság az Alföld legcsapadékosabb része. A csapadék mennyisége délnyugatról északkelet irányban növekszik az Északkeleti-Kárpátok légemelő hatása miatt (Mátészalka cca. 555 mm).

A havas napok száma 22-25 közötti, a hótakarós napok száma 40-50 körüli. Az északkeleti részhez mérten Mátészalka is erősen széljárta vidék.

25.2. Szennyezettség

A 201/2001. (X. 25.) kormányrendelet alapján Mátészalka a szolgáltatott ivóvíz vonatkozásában nyilvántartott minőségi kifogással érintett települések listáján szerepel a szolgáltatott ivóvízben arzéntöbblete miatt.

„A kistérség folyója, a Kraszna vízminősége sem megfelelő, jelentős szennyezésekkel terheltén lép be az országba. A hagyományosan alkalmazott ötfokozatú vízminőségi skálán a Kraszna tápanyagháztartás szerint a legrosszabb V. kategóriába, mikrobiológiai paraméterek, oxigén háztartás, szerves, szerves mikroorganizmusok és egyéb paraméterek tekintetében a szennyezett víz kategóriát jellemző IV. kategóriába tartozik. Szennyezettsége, benőtte, ápolatlansága akadályozza a térségi fejlődést, holott fontos érték volna, ha betölthetné szerepét.”

(Mátészalkai kistérség integrált területfejlesztési vidékfejlesztési és környezetgazdálkodási programja 2005)

A terület szennyeződés érzékenység szerint „B” érzékeny kategóriába tartozik, így a felszíni, felszín alatti vizek és a földtani közeg szennyezési kockázata fokozottabb, a védelem nagyobb odafigyelést, igényel. Az érzékenységi kiterjed a 49/2001.(IV.3.) Korm. rendelet szerint a nitrát-érzékenységre is.

25.3. Ár és belvízveszély

A 18/2003.(XII. 9.) KvVM-BM együttes rendelet alapján Mátészalka várost „C” veszélyeztetettségű kategóriába sorolták. „Enyhén veszélyeztetett „C” kategóriába tartozik, ha nyílt vagy mentesített ártéren helyezkedik el, és előírt biztonságban kiépített védművel rendelkezik “ (forrás: 18/2003. XII. 9. KvVM-BM együttes rendelet)

„Szamos-Krasznaközi és Kraszna balparti öblözet:

Az 1770-es évek második felében Szatmár és az Ecsedi láp védelmére a Szamos bal parton épült töltések az 1870-es, 80-as évek árvizeinél sok helyen átszakadtak. Az 1894-ben megalakult Ecsedi-láp Leccsapoló és Szamos bal parti Árvízmentesítő és Belvízszabályozó Társulat 1899-re fejezte be a Szamos bal parti töltésének kiépítését. A töltések kiépítésével együtt 1895-98. között megépült két nagy műtárgy is Tunyogmatolcs, illetve Olcsva határában, valamint a szamoskéri csőzsilip.

Az 1919 után három helyen, összesen 300 m hosszban töltésáthelyezésekre került sor. 1933-43. között az 5,4-15,2 tkm 1947-52 között, pedig a 15,2-21,0 tkm szakaszokon történt töltés magasztás (árvízszint fölé 1,0 m-el) a jellemző töltésméreteket változtatása nélkül.

1895-98. között a Kraszna bal parton a terepi adottságok miatt csak a veszélyeztetett belterületek, illetve egyes értékesebb területeket védelmére épültek körgátak, valamint 9 db kisebb csőzsilip biztosította a mentett területről a belvizek leeresztését.

1947-57. között Nagyecsed és Kocsord között agyagékelésre volt szükség, mert a töltések helyenként vízáteresztő lápi talajból épültek.

A Szamoson 1970. után indult el a jelentősebb töltése fejlesztés. 1982-ig I ütemben 38,5-46,65 tkm, II. ütemben 19,65-38,5 tkm közötti szakaszokon történt meg a kiépítés. Ez idő alatt a tunyogmatolcsi a régi zsilipet elbontották és mellette új műtárgy épült.

1986-92. között 12,6-19,65 tkm és a 5,7-6,75 tkm közötti szakasz, ezt követően 1996-ig a 6,75-7,2, a 11,6-12,6, a 7,6-8,55 tkm közötti, végül 1996-ban a 0,5-2,15 tkm közötti szakasz kiépítésére került sor. 2005-ben a még hiányzó torkolati szakaszok kiépítésével a Szamos folyó teljes hosszában elkészült a töltés fejlesztés.

A Krasznán jelentős fejlesztések a töltésezés óta nem voltak. 1976-ban a 22,58-23,48 tkm között, 1977-ben, pedig a 20,95-21,75 tkm között építettek szivárgás gátló résfalat kevés sikerrel.

A jobb parti töltés 1893-98. között a Kraszna medrének ásásakor kikerült földtömeg épült ki. A kedvezőtlen szivárgási viszonyok javítása érdekében több helyen is résfalak létesültek több-kevesebb sikerrel. A Kraszna jobb parti töltéssel együtt épült a nagyecsed-i zsilip a Lápi főcsatorna torkolatához.

1996-ban kiépült a 27,39-30,61 tkm közötti szakasz a mértékadó árvízszint fölé 1,0 m-rel.

A fejlesztési tanulmány alapján 1996-ban megkezdődött a Felső-Tisza-vidék árvízvédelmi rendszerének fejlesztése, amely az alábbi főbb fejezetekre bontható:

1. Árvízvédelmi fejlesztés Beruházás I. ütem 1996-1999 között (amely a védvonalak és a védekezési munkák egyéb elemeinek fejlesztését magába foglalta)
2. Beruházás II. ütem 2000, 2002 és 2003 években.
3. A 2001. évi márciusi rendkívüli árvíz során tönkrement védvonalak azonnali helyreállítása
4. Beruházás III. ütem a 2004 évben.
5. A 2001. évi árvízkatasztrófa után új árvízvédelmi koncepció került kidolgozásra a Felső-Tisza-vidék árvízi biztonságának növelésére Vásárhelyi terv továbbfejlesztése címen amelybe bele integrálódott a Beruházás III. ütemében előirányzott, még hátralévő fejlesztési feladatok. Az árvízvédelmi fejlesztések a 2005-2006. években már a VTT keretein belül valósultak meg, illetve folytatódnak.” (fetikovizig.hu)

2003 szeptemberére készült el a „Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése; ártér-reaktiválás szabályozott vízvezetéssel” című Megvalósíthatósági tanulmány, amely 11 tározó azonos tervezési mélységű vizsgálatát tartalmazza és azzal egyidejűleg a Megvalósítási program 2004-2007. évekre.

Ennek alapján, 2003 őszén megszületett a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztésének I. üteme megvalósítását előíró Kormányhatározat, mely a Szolnok-déli országhatár közötti nagyvízi meder rendezését és 6 tározó létesítését irányozta elő, melyek a következők: Szamos-Kraszna közti, Cigándi, Hanyi-tiszasülyi, Nagykunsági, Tiszaroffi és a Nagykőrűi árapasztó tározók. Elhelyezkedésüket a szöveg végén látható ábra mutatja.” (Forrás: Viziterv Consult Kft. Dr. Rátty István BME Vízépítési és Vízgazdálkodási Tanszék)

A Vásárhelyi-terv továbbfejlesztésnek 1. ütemében létrehozott Szamos-Kraszna közti árapasztó tározó jelentős mértékben javított az árvízhelyzetet.

26. A KÖZMŰVES SZENNYVÍZELVEZETÉSSSEL ELLÁTATLAN TERÜLETEK

Az ivóvíz hálózatba a lakások 96-98 %-a bekapcsolt, a szennyvíz-csatornázás a lakások 90 %-ából elérhető, a bekötések aránya viszont nem éri el a vezetékes vízellátásba kapcsolt háztartások arányát.

27. A TERÜLET FELHASZNÁLÁSÁT VAGY BEÉPÍTÉSÉT BEFOLYÁSOLÓ, EGYÉB, KÜLÖN JOGSZABÁLYBAN MEGHATÁROZOTT TÉNYEZŐ

Mátészalka kül-, és belterületén a tervezett területfelhasználást, építést az alábbi tényezők befolyásolják, korlátozhatják:

- belvíz
- védőterületek
- országos védelem alatt álló művi értékek és környezete
- helyi védelem alatt álló művi értékek
- országos védelem alatt álló természeti területek (Bogárfő – gyepek területe)
- NATURA 2000 területek
- az újonnan beépítésre szánt területeken a közművek hiánya, vagy csak részleges kiépítettsége.

A védőterületeken belül az építés korlátozott, azok védelmi funkciója elsődleges.

A meglévő országos utak védőtávján belül az építés szempontjából korlátozás jelenik meg, a közművek védőtávján belül építés nem lehetséges.

Meglévő és tervezett országos művi- és természeti értékek (régészeti lelőhelyek, régészeti érdekű terület, kunhalmok, Natura 2000 területek) törvényerejű védeltségénél fogva országos rendelkezés hatálya alá esnek.

A helyi védelemre szánt művi értékek esetében helyi értékvédelmi rendelet rendelkezik.

Az újonnan kialakításra kerülő és beépítésre szánt területeken az építéshez, üzemeltetéshez szükséges közműveket a meglévők bővítésével és fejlesztésével kell megoldani.

V. A TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV KÖTELEZŐ ÉS EGYÉB ALÁTÁMASZTÓ SZAKÁGI MUNKARÉSZEINEK FELSOROLÁSA

1. Tájrendezési vizsgálat és javaslat
2. Környezetalakítási javaslat
3. Közlekedési vizsgálat és javaslat
4. Közművesítési és elektronikus hírközlési javaslat
5. Hírközlési javaslat
6. Magasabb szintű tervekhez való igazodást igazoló leírás és számítás
7. Helyi értékvédelmi vizsgálat
8. Örökségvédelmi hatástanulmány
9. Biológiai aktivitás érték számítás
10. Városrészek és városrendezési körzetek területe
11. Jelenlegi és tervezett belterületek
12. Környezeti vizsgálat

VI. Tervezői válaszok

Mátészalka Város új településrendezési tervének az Épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 9.§(3) bekezdése szerinti véleményezési eljárásra visszaérkezett vélemények és az azokra adott **tervezői válaszok**:

0. Mátészalka Város Önkormányzata – Építésügyi osztály

- Az Alkotmány út – Képes Géza utca sarkán lévő tömb övezeti besorolása nem látszik.
Javítva
- A szabályozási terven az övezeti besorolások az övezeti besorolások, kódok több helyen takarják a helyrajzi számokat, az érthetőség érdekében szükséges ezeket kijavítani.
Az övezeti besorolások háttér kitöltését kivettük, úgy igazítottuk, hogy ne fedjen rá a helyrajzi számokra.
- A szabályozási terven használt vonalvastagságok nem megfelelőek, nehezítik a terv olvasását, a megértést, szükséges a tervek grafikai átdolgozása színek, vonalvastagságok betű- és szám nagyság tekintetében.
A fentebb leírtak átdolgozásával lényegesen áttekinthetőbb a terv, valamint néhány vonalvastagságon is módosítottunk, de nehezíti a kérés teljesítését, hogy az apró telkek és helyenként 7 karakteres helyrajzi számok 1:4000-es illetve 1:8000-es méretarányánál nem kiolvashatóak kicsi betűméret alkalmazása esetén. Nagyobbak alkalmazásával viszont néhol egymásra fedhetnek.
- Tompa M. út jobb oldalán lévő Gk tömb Vt övezetbe lett sorolva, azonban benne maradt a Gk övezeti besorolás is.
Kivettük a Gk jelölést és az egész tömb Vt övezetben van, a szerkezeti terven is elvégeztük a kért módosítást.

1. Észak-alföldi Regionális Közigazgatási Hivatal Állami Főépítész

- **Ad. 5. § (2):** A különleges természet-megőrzési területen elhelyezhető épületek funkcióját javasolom nevesíteni (melyek a terület rendeltetésszerű használatát szolgáló funkciók).

Az említett bekezdésben jelzett jogszabályi előírás alapján az érintett hatóságok bevonásával, szükséges az adott funkciók meghatározása.

- **Ad. 6. §:** A (be)ültetési kötelezettség előírásai kapcsán javasolom átgondolni, hogy ez a zöldterület

- az építési telek minimális zöldfelületének (mint építési övezeti mutató) részét képezi, vagy
 - az Étv. 29. § (4) szerinti közérdekű környezetalakítást szolgálja.
- Ezeknek eltérő szabályozási, végrehajtási vonzatuk van. A telek legkisebb zöldfelületének megvalósulását az építési engedély és használatba vételi eljáráskor számon lehet kérni. A közérdekű környezetalakítást szolgáló beépítési kötelezettség esetén rendelkezni kell a beültetési határidejéről, az önkormányzati hozzájárulás mértékéről.

Az építési telek minimális zöldfelületének részeként alakítandó ki. A HÉSZ-ben módosítottuk.

- **Ad. 8. §:** Az OTÉK 30/A. §-a értelmében természetközeli területen épületet nem lehet elhelyezni(még a terület használatával összefüggőt sem).

Az ősgyep nem tarozik természetközeli területbe.

Javítva

- **Ad. 10. §:** Az épületek terepszint feletti és terepszint alatti részei egyformán csak az építési helyen belül helyezhetők el. Az OTÉK 1. sz. melléklet (fogalom meghatározások) 23. pontja értelmében az **építési hely a telek beépíthető része**. Ezért a gépkocsi tárolásra szolgáló terepszint alatti önálló, vagy épület részét képező építmény teljes telekterületet igénybevevő kialakítása csak zártosítási mód esetén lehetséges.

A 10.§ (5) bekezdése rendelkezik arról, hogy új építményeket csak zártosítási általános, vagy zártosítási-keretes beépítéssel lehet engedélyezni. De kiegészítettük, azzal a (8) bekezdéssel, hogy csak zártosítási beépítésnél lehetséges.

2. Felső-Tisza-vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség

A Tájrendezési vizsgálattal és javaslat:

- „A természet védelméről szóló 1996. évi LII. törvény (továbbiakban: Tvt. 23.§ (2) bekezdése alapján védelem alatt áll valamennyi forrás, láp, barlang, víznyelő, szikes tó, kunhalom, földvár. Az e bekezdés alapján védett természeti területek országos jelentőségűnek minősülnek. Tekintettel arra, hogy Mátészalka közigazgatási területén a 8005/2001. (MK 156.) KöM tájékoztató és a Tvt. 23.§ (2) bekezdése alapján országos jelentőségű védett természeti területek megtalálhatók, ezért „a területet nem érinti” felsorolásból az „országos jelentőségű természetvédelmi terület” törlendő.”

Javítva

- „A dokumentációban rögzítettek „nyírcsaholyi regionális lerakó”-t említene, vélhetően elírás történt, javítandó”

Javítva

A Helyi Építési Szabályzat:

- „5.§ (7) bekezdésében rögzített minimum zöldfelületi fedettség 20%. Az OTÉK 25.§ (1) bekezdésében foglalt táblázat szerint beépítésre szánt terület esetében a legkisebb zöldfelület 40%. Ezért a HÉSZ erre vonatkozó részét a Felügyelőség átgondolásra javasolja.”

Javítva

- „Az OTÉK 30/A.§ (2) bekezdése szerint a természetközeli területeken épületet elhelyezni nem lehet. Ennek megfelelően a Felügyelőség a 14/A§ (2) bekezdésével nem ért egyet.”

Javítva

A Környezeti vizsgálat:

- „A 2009-2014 időszakra vonatkozó III. NKP van érvényben.”

Javítva

- „A hivatkozott jogszabályok hatályon kívül vannak, ezért aktualizálása szükséges: 21/2001. (II.14) Korm. rendelet; 14/2001. (V.9.) KöM-EüM-FVM együttes rendelet.”

Javítva

- „A hulladékgazdálkodásról szóló törvény meghatározásában elírás történt javítandó.”

Javítva

- „A dokumentáció a 2008. VI. 30.-2008. VII. 18. közötti időszakban hatályos 2003. évi XXVI. törvény (OTrT) bekezdéseit idézi az ökológiai folyosó vonatkozásában, a munkarészt aktualizálni szükséges.”

Javítva

- „A NATURA 2000 területek jelölő fajainak és jelölő élőhelyeinek pontosítása szükséges a Felügyelőség által mellékelte HUHN 20127 és HUHN 20128 kódú területek adatlapja szerint.”

Javítva – Korábban a HNP Igazgatósága már közölte ezen pontatlanságokat és kérte a javításukat. Az általuk kiadott adatok alapján ezek javítva lettek.

A Szerkezeti terv:

- „A „Természet- és környezetvédelem” fejezetben pontosítás szükséges annak megfelelően, hogy a Natura 2000 terület védett természeti területnek nem minősül és az „Országos védettséget élvez” szövegrész törlendő.”

Javítva

- „Hatályon kívüli jogszabályok tekintetében a munkarész aktualizálás szükséges 11/1984. (VIII.22.) IpM. rendelet + a környezeti vizsgálat kapcsán felsorolt jogszabályok.”

Javítva

A Területfelhasználási változtatási szándékok:

- „A 0124/1, 0124/3, 0124/4, 0124/5 hrsz. Ev-ből való átsorolása Gksz-be: figyelembe kell venni a 21/2006. (I.31.) Korm. rendeletben meghatározott, parti sávra vonatkozó rendelkezéseket.”

A parti sávról szóló rendelkezések figyelembevételére felhívjuk az Önkormányzat figyelmét és azon rendelkezések betartását a HÉSZ-ben is előírjuk.

- „052/59-61 hrsz.-ú Natura 2000 területeket érintő erdő kijelölése: Amennyiben a terület természetbeni művelési ága szántó, úgy természetbeni szempontból kifogás nem merül fel. Ellenkező esetben, ha például a terület gyepeként hasznosított, az erdősítéshez a nemzeti park bevonása szükséges.”

Ezen terület művelési ága a HNP Igazgatósága szerint gyeperő, ex-lege védett lápterületek. A HNP Igazgatóságával 2011. január 10-én egyeztettünk a védett területek védelmének biztosításáról, és a lehetséges megoldásokról. A HNP levelében közölte, hogy „Természetbeni szempontból ideális az lenne, ha az ingatlanok nyugati felét őshonos fafajjal erdősítenék.” Az erről készült jegyzőkönyvet a dokumentációba csatoljuk.

- „A 0193/3, 0193/4, 0193/5, 0193/6, 0193/7, 0194 hrsz-ú területek a terv szerint Gksz besorolásba kerülnek: Az ingatlanok a Kraszna folyó nagyvízi medrében helyezkednek el. A folyók nagyvízi medrének használatával és hasznosításával kapcsolatos jogokat és kötelezettségeket a Felügyelőség 12820-6/2008. sz. határozata tartalmazza, annak figyelembevételével szükséges.”

Ezen területek változatlanul általános mezőgazdasági területek maradnak, nem lesznek sem átsorolva Gksz-be sem más felhasználású területbe. Elírás történt ugyanis az átsorolás nem külterületi ingatlanok átsorolására vonatkozik, hanem a belterületi 193/3, 193/4, 193/5, 193/6, 193/7 valamint 194 hrsz-ú ingatlanokra, a Meggyesi úttól délre fekvő telektömbre. Az elírást javítottuk.

- A Felügyelőség 12820-6/2008. sz. határozatában (mely 2008. szeptember 16-án jogerőre emelkedett) a Felső-Tisza-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság (4400 Nyíregyháza Széchenyi u. 19.) kérelmére megállapította a Kraszna folyó nagyvízi medrében, Mátészalka település közigazgatási területén, a 2008. évben készült felmérés alapján elhelyezhető ingatlanokat. A határozat Mátészalka Város Polgármesteri Hivatala részére (4700 Mátészalka Hősök tere 9.) megküldésre került. A dokumentáció nem tér ki ezen helyrajzi számok felsorolására, az ingatlanok hasznosítására vonatkozó szabályok részletezésére, ezért a Felügyelőség javasolja ennek pótlását.

A kért szabályozás pótlását megtettük.

Mátészalka város településrendezési tervét a Felügyelőségnek a fenti észrevételek figyelembevételét követő átdolgozását, módosítását követően áll módjában elfogadni.

3. ÁNTSZ Mátészalkai, Csengeri, Fehérgyarmati, Nyírbátori Kistérségi Intézete
A szerkezeti tervet, szabályozási tervet, helyi építési szabályzat rendelet tervezetét közegészségügyi szempontból támogatják.
4. Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
Nem emel kifogást!
5. Központi Közlekedési Felügyelet

Kéri, hogy az 1222/2011-es kormányhatározat által megfogalmazottakat a szerkezeti terv leíró részébe vezessük át.

A szerkezeti terv leíró részében, valamint a közlekedés alátámasztó munkarészben feltüntettük a lehetséges nyomvonalváltozatokat.

Valamint kéri, hogy a 1., Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központ, a 2., Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt., a 3., Magyar Közút N.Zrt. Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Hivatalával továbbá, a 4., Nemzeti Közlekedési Hatóság Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közlekedési Felügyelőséggel egyeztessünk és az egyeztetésekről készült jegyzőkönyvet, a tervdokumentációba csatoljuk.

1., Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központ Hálózatfejlesztő munkatársával, Berg Tamással 2011.09.08-án Budapesten egyeztető tárgyalást tartottunk, melynek jegyzőkönyvét csatoltuk.

2., Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt-vel telefonos egyeztetés alapján 2011.09.09.-én személyes egyeztetésre került sor melyről jegyzőkönyvet készítettünk és a dokumentációba csatoltuk. Bár a NIF Zrt. szükségesnek tartja a Magyar Közút NZrt., a NIF Zrt. Gyorsforgalmi utak Igazgatósága valamint a NIF Zrt. Vasúti Igazgatóságának felkeresését is.

3., Magyar Közút Nonprofit Zrt. Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Hivatalával való 2011.09.02-én történt telefonos megkeresés alapján nem teljesíthető a kért jegyzőkönyv dokumentációba csatolása; ugyanis Csatlósné Dani Ágnes a Hivatal munkatársa közölte, hogy jegyzőkönyv formájában nem áll módjukban véleményezni a tervdokumentációt. Írásban adnak véleményt ezért CD formában a dokumentációt valamint a Közlekedési Hatóság és a Közlekedési Felügyelet véleményét csatolva elküldtük részükre. Amelyre a mai napig (2011.09.26.) nem érkezett válasz.

4., Nemzeti Közlekedési Hatóság Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közlekedési Felügyelőség, mint érintett szakhatóság véleményezte a tervdokumentációt az SZ/UT/NS/B/508/1/2011 ügyiratszámú levelükben.

A fentiek kijavítása /pótlása esetén a Központi Közlekedési Felügyelet a településrendezési tervvel kapcsolatban nem emel kifogást.

6. Nemzeti Közlekedési Hatóság Észak-alföldi Regionális Igazgatóság

A Nemzeti Közlekedési Hatóság Szabolcs Szatmár Bereg Megyei Kormányhivatalának Ütügyi Osztálya által kiadott vélemény alapján kifogást nem emeltek a tervdokumentációval szemben, ám kérték a dokumentáció 7, 8, 10, 14, 16, 20, 26, 27, 33-as számmal jelölt mintakeresztszelvények kijavítását.

Javítva.

7. Nemzeti Közlekedési Hatóság Légi közlekedési Igazgatósága

Nem kíván részt venni.

8. Kulturális Örökségvédelmi Hivatal Debreceni Regionális Iroda

Az Igazgatóságtól nem érkezett válasz, így a Hatóságot az Étv. 9.§(5) bekezdése alapján kifogást nem emelő véleményezőnek tekintjük.

9. Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság

A Hortobágyi Nemzeti Park véleményében leírja, hogy a „tervdokumentáció táj-, és természetvédelmi szempontból alapvetően elfogadható”. Kéri kijavítani a környezeti vizsgálatban a natura 2000-es területekre vonatkozó jelölőfajokat.

Javítva.

10. Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Földhivatal

A Megyei Földhivatal véleménye szerint a tervdokumentáció a termőföld védelme szempontjából támogatható.

Felhívják a figyelmet arra, hogy Mátészalka külterületén mely művelési ágú és minőségi osztályú területek tartoznak az átlagosnál jobb minőségű termőföldnek.

Ezúttal a Tervezők is felhívják az Önkormányzat figyelmét arra, hogy amely területek átlagosnál jobb minőségű termőföldnek minősülnek, azon területek hasznosításakor ki kell kérni az Ingatlanügyi Hatóság Engedélyét valamint a beruházások tervezésénél ezen területek egészénél Talajvédelmi tervet kell készíteni. Továbbá a Földhivatal

átlagosnál jobb minőségű termőföldként tart nyilván Mátészalka külterületén minden szántó művelési ágú 3-as vagy annál jobb minőségi osztályú; minden kert művelési ágú 2-es illetve ennél jobb minőségű osztályú, minden szőlő művelési ágú 1-es minőségi osztályú; minden gyümölcsös művelési ágú 1-es minőségi osztályú; minden legelő művelési ágú 2-es vagy annál jobb minőségi osztályú; minden rét művelési ágú 3-as vagy annál jobb minőségi osztályú; és minden fásított terület művelési ágú 2-es vagy annál jobb minőségi osztályú termőföldet.

A szabályozási tervvel valamint a Helyi Építési szabályzattal kapcsolatban észrevételt nem tettek.

11. Hajdú-Bihar Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Erdészeti Igazgatósága

Az Igazgatóságtól nem érkezett válasz, így a Hatóságot az Étv. 9.§(5) bekezdése alapján kifogást nem emelő véleményezőnek tekintjük.

12. Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Földművelésügyi Igazgatóság

Az Igazgatóságtól nem érkezett válasz, így a Hatóságot az Étv. 9.§(5) bekezdése alapján kifogást nem emelő véleményezőnek tekintjük.

13. Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatóság

A Növény és Talajvédelmi Igazgatóság véleményében felhívja a figyelmet, hogy a településrendezési terv által kialakítható beruházások tervezésekor mire kell tekintettel lenni, ha termőföldet érintenek. Kifogást nem emelnek a rendezési tervvel kapcsolatban.

14. Honvédelmi Minisztérium Hadműveleti és Kiképzési Főosztály

A HM véleményében kérte, hogy: „tekintettel arra, hogy a helyi építési szabályzat a honvédelmi objektum védőterületével kapcsolatban előírást nem tartalmaz, így az alábbiak szerint kiegészíteni szíveskedjünk.”

A kért pontokat a Helyi Építési Szabályzatba bevezettük.

„Fentiek figyelembevétele esetén a településszerkezeti- és szabályozási terveket, valamint a helyi építési szabályzat módosításokat részünkről támogathatónak ítéljük meg.”

15. Országos Rendőr- Főkapitányság

Nem kíván részt venni.

16. Miskolci Bányakapitányság Salgótarjáni Ügyfélszolgálati Iroda

Nem kíván részt venni.

17. Nemzeti Hírközlési Hatóság Egyetemes Szolgáltatás Felügyeleti Igazgatóság

A Hatóság megállapította, hogy a tervdokumentáció tartalmazza a kötelező szakági anyagot.

18. Országos Atomenergiai Hivatal

Nem kíván részt venni.

Mátészalka Város új településrendezési tervének az Épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 9.§(6) bekezdése szerinti szakmai véleményezési eljárásra visszaérkezett vélemény és az arra adott **tervezői válaszok**:

I. Területrendezési tervekkel való összhang:

Hivatkozással a területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996: XXI. tv. (továbbiakban: Tftv.) 19.§ (2) c) pontjára, az ott rögzített (a miniszter feladatkörébe tartozó területrendezési feladatként meghatározott) felhatalmazás alapján, e jogkörömben eljárva - a Tftv. 23/A.§ előírásaiban foglaltak figyelembevételével - az alábbi **állásfoglalást** adom:

A tervezett **településrendezési eszközeik és** a jelenleg figyelembe veendő terv – hatályos megyei terv hiányában - a 2003. évi XXVI. törvénnyel jóváhagyott Országos Területrendezési Terv (OTRT tv.) mint magasabb szintű **területrendezési terv összhangja biztosított** (a benyújtott OTÉK 3.§ (3) 6. szerinti kötelező alátámasztó munkarész alapján).

II. Településszerkezeti terv és leírás módosítása:

- a) Az Étv. 13. § (6) bekezdés értelmében a szabályozást legalább a településszerkezeti tervben lehatárolt terület egységre kell készíteni. ← Az erre vonatkozó általános szabályozás a településszerkezeti terv leírásában nem szerepel, ezért pótolni kell. Egyértelműbb lenne azonban a településszerkezeti terven ezen egységek kijelölése, ezért ennek elvégzését javaslom.

Tervezői válasz:

A település egész területét érintette az új terv, amely azt is kijelölte hogy mely területekre nem készül szabályozási terv. Ezekre a területekre adott meghatározás: „Szabályozási terv készítendő.”

- b) A funkciójában megváltoztatásra tervezett területeket feltüntették, de a jelmagyarázattal ez nincs összhangban. Egyúttal az sem derül ki a tervlapról, hogy milyen jelenlegi területfelhasználásból alakul(hat) ki a tervezett területfelhasználás. Ezért megfontolandó a tervezett változásokat részletesen bemutató alátámasztó munkarész jóváhagyandóként történő kezelése. ←

Tervezői válasz:

Az egyes változtatások szemléltetésének külön alátámasztó munkarészként való kidolgozása megtörtént. 1.3.3.1.-1.3.3.10. tervlapokat a szerkezeti terv csatlakozó részeként jóváhagyandóként kezelik. Erre vonatkozóan a szerkezeti terv a csatlakozó tervek megjelölésével intézkedik és a vonatkozó szerkezeti terv határozattal jóváhagyása során is jóváhagyandóként szerepel.

III. Helyi Építési Szabályzat:

- a) Településrendezési eszközeik teljeskörű felülvizsgálatát végezték el. Ezért megfontolandóak tartom, hogy önálló, új HÉSZ-ként kezeljék szabályzatukat (és ne a meglévő módosításaként).

Tervezői válasz:

Az új HÉSZ önállóan egészében új szöveggént kerül betérjesztésre és elfogadásra. Az új HÉSZ-ben megjelenő változásokat tájékoztatóként mutatjuk be, ez az anyag nem kerül elfogadásra.

- b) **ad. 12. §:** A HÉSZ előírásai megváltoztatására a főépítész nem adhat hozzájárulást, hiszen ezzel a képviselőtestület Ötv.-ben biztosított rendeletalkotási (módosítási) jogkörét vonná el. ←

Tervezői válasz:

A HÉSZ-t az észrevételnek megfelelően kijavítottuk.

Normatív szabály szükséges, mely teljesítésének igazolását a főépítésztől – mint szakértőtől – az építésügyi hatóság beszerezheti.

Pl. az eltérő hajlásszögű magastető csak település (utca) képi illeszkedés céljából lehetséges. Ennek szükségességét már igazolhatja a főépítész.

- c) Egyes fogalom-meghatározásokat országos jogszabályok tartalmazzák, azokat nem lehet helyileg – eltérően – értelmezni (pl. közkert OTÉK szerinti meghatározása egészen mást jelent, de az úszótelek, a beépítési módok, a külterület stb. is ilyen fogalmak). ⇐

Tervezői válasz:

A HÉSZ-t az észrevételnek megfelelően javítottuk.

Szabályozási terv :

- a) A megyei övezetek határvonalait a településszerkezeti terv alapján a tervlapokon is jelölni kell, hiszen az építési jogok és kötelezettségek, követelmények HÉSZ szerinti kiegészítő szabályainak beazonításához ez szükséges. Ugyanez szolgál az ágazati jogszabályokból és az OTv tv.-ből közvetlenül következő előírások érvényesítésére is. ⇐

Tervezői válasz:

Az észrevételnek megfelelően a szabályozási tervlapokra is rá lettek jelölve az övezeti határok.

- b) A tervlapokon szereplő hosszú szaggatott fekete vonal vélhetően a terv érvényességi hatását jelöli. Ezt azonban az OTÉK 2. sz. melléklet (jelkulcs/II.1.17. szerinti színes jelöléssel kell feltüntetni és a jelmagyarázatban is szerepeltetni. ⇐

Tervezői válasz:

A fekete vonal, amely két pont vonallal van szaggatva, a belterületi határt jelöli, valamint a három ponttal szaggatott fekete vonal a közigazgatási határt jelöli, ami egyben a terv érvényességi határa is.

VII. MELLÉKLETEK